

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Освітня програма	22430 Економіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22430
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Волянська-Савчук Леся Вікторівна, Шацька Мішель Сергіївна, Якименко-Терещенко Наталія Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.10.2023 р. – 07.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://econ.kdu.edu.ua/akredytatsiya.html>

Програма візиту експертної групи <http://econ.kdu.edu.ua/akredytatsiya.html>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти Кременчуцького національного університету імені М. Остроградського (КрНУ) та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають критеріям 1-9. ОП враховує сучасні тенденції розвитку економ. науки, ринку праці та регіонал. контекст, формуючи потужне теоретичне підґрунтя і сприяючи розвитку практичних навичок здобувачів освіти. Структура, логіка викладання ОП є чітко визначеною, взаємопов'язаною, в комплексі сприяє досягненню заявлених ПРН. Організовано зворотній зв'язок із здобувачами, роботодавцями, випускниками, науково-педагогічними працівниками (НПП). Сформовано механізм і визначено процедури формування індивідуал.освітньої траєкторії, сформовано каталог вибіркового навч. дисциплін, є можливість вибору навч. дисциплін з каталогу закладів-партнерів, тем випускної кваліф. роботи, баз практик. Випускники і роботодавці залучені до Ради роботодавців спеціальності, Спілки випускників, викладання обов'язкових ОК, відкритих лекцій, тренінгів, організації наукових заходів та конкурсів. Сучасні методи викладання (у т.ч. під час літньої школи та освітніх марафонів) та програмні продукти. НПП мають академіч. та проф.кваліфікації, стажування та підвищення кваліфікації на підприємствах, в наукових установах і закладах освіти. Взірцева практика нарахування рейтингових балів та критеріїв оцінювання знань, що включає додаткові бали за результатами неформал.освіти, участі у наукових заходах, застосування коригуючого коефіцієнту унікальності тексту кваліфікаційної роботи, використання засобів підвищення об'єктивності оцінювання семестрового контролю та комплексної практики з фаху. Матер.-техніч. база сприяє досягненню ПРН (спеціалізовані навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, дистанційні платформи, вільний доступ до спец. програмних продуктів). Секція "Екон. і управління підприєм., галузями, нац. господарством" у наук.фах. виданні «Вісник КрНУ», інституційні та матер.-техніч. умови для навчання здобувачів з особливими потребами та здобувачів ОП з дітьми. Політика академічної доброчесності (АД) імплементована у внутрішню культуру якості. Принципи АД популяризуються шляхом: проведення щорічного загальноунів. заходу з проблем АД, ведення сторінки кафедри з проблем АД; участі НПП в онлайн форумах та курсах; проведення засідань наук. товариства та організації наук.семінарів кафедри щодо розвитку особистісної моралі та профес.цінностей; проведення щорічного опитування здобувачів щодо реалізації принципів АД на ОП. Інституційні механізми протидії корупції в КрНУ. НПП та здобувачі учасники програм внутр. і міжнар. академіч. мобільності. В цілому у ЗВО створене сприятливе освітнє середовище. Беручи до уваги цілісність встановлених фактів та їх контексту, принципи поваги до автономії ЗВО, врахування думок та позицій стейкхолдерів, ЕГ вважає, що загалом ОП відповідає всім критеріями при наявності недоліків, що не є суттєвими та можуть бути усунені найближчим часом.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

На думку експертної групи, основними сильними сторонами та позитивними практиками при реалізації освітнього процесу за ОП «Економіка» є: 1. Участь здобувачів, випускників; вітчизняних та закордонних роботодавців та експертів галузі, керівництва м. Кременчук, органів місцевої влади, громадських організацій, студентського самоврядування, науково-педагогічних працівників, академічної спільноти в процесах удосконалення ОП. 2. Роботодавці та випускники є учасниками освітнього процесу та процесів забезпечення якості на ОП: викладають обов'язкові ОК, проводять відкриті лекції, тренінги, воркшопи; члени оргкомітетів конкурсів, спікери освітніх марафонів. 3. Повноцінна система реалізації права здобувачів формувати індивідуальну освітню траєкторію, у т.ч. шляхом вибору навчальних дисциплін з різних ОП КрНУ та каталогу ЗВО-партнерів. 4. Зворотній тісний зв'язок із здобувачами, випускниками кафедри, роботодавцями, НПП, академічною спільнотою, у т.ч. за рахунок організації та проведення загальноуніверситетських та кафедральних опитувань. 5. Широке використання методів активного та інтерактивного навчання для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП, що ґрунтується на потужній матеріально-технічній базі КрНУ, кадровому потенціалі кафедри економіки, взаємодії з професіоналами-практиками, міжнародними експертами. 6. Поєднання навчання і досліджень в освітньому процесі на ОП, оновлення змісту освітніх компонент на основі власних та спільних наукових досягнень, результатів стажувань, підвищень кваліфікації, участі у програмах міжнародної мобільності НПП. 7. Високий професійний рівень НПП, що формується шляхом стажування та підвищення кваліфікації на підприємствах регіону, освітньо-наукових установах, університетах Польщі, Естонії, Чехії, США. 8. Внутрішня і міжнародна академічна мобільність здобувачів, широка географія зарубіжних університетів-партнерів кафедри. 9. Наявність на ОП навчальних онлайн-просторів для спілкування здобувачів та фахівців-практиків: Economics Summer Camp "Let's Renovate Ukraine", освітні марафони «Економісти разом» та «Економісти разом» (Міжнародна версія). 10. Якісне інституціональне підґрунтя для запобігання випадкам академічної недоброчесності, використання засобів підвищення об'єктивності оцінювання семестрового та підсумкового контролю. 11. Активність здобувачів в отриманні неформальної освіти та врахування її результатів в системі нарахування рейтингових балів та критеріях оцінювання знань.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Анкетування, що ініціюється Центром моніторингу якості освіти та академічної чесності та проводиться на сайті КрНУ, потребує введення паролю та звернення до гаранта ОП за додатковими роз'ясненнями. Рекомендовано Центру моніторингу якості освіти та академічної чесності КрНУ до кінця осіннього семестру 2023/2024 нр. зняти обмеження доступу до анкет та створити вільні можливості проходження опитувальників всіма бажаючими стейкхолдерами. 2. В структурно-логічній схемі ОП відсутній зв'язок ООК-10 «Глобальна економіка» з ООК-6 «Трансформація бізнес моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції» та ООК-8 "Моделювання управлінських рішень та оцінювання ризиків», а також зв'язок ООК-10 «Глобальна економіка» та ООК-9 "Сучасні інформаційні технології та системи в економіці" з вибічковими освітніми компонентами 2 семестру. Рекомендовано

гаранту ОП в проєкті на 2024-2025 рр. внести уточнення в структурно-логічну схему ОП. 3. В програмі фахового іспиту (при вступі для здобуття ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого раніше за іншою спеціальністю) відсутній зразок екзаменаційного білету та приклади типових завдань в розрізі рівнів складності. Гаранту ОП, розробникам програми фахового іспиту рекомендовано в нову редакцію програми включити зразок екзаменаційного білету та приклади типових завдань в розрізі рівнів складності. 4. Відсутність безкоштовних програми підвищення кваліфікації для НПП КрНУ, що пропонуються Центром підвищення кваліфікації та професійної адаптації КрНУ. Рекомендовано керівництву ЗВО до початку 2024 року розклянути можливість організації безкоштовних програм підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників КрНУ, а Центру підвищення кваліфікації та професійної адаптації КрНУ до початку другого семестру 2023/2024 нр. включити їх до План-графіку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у КрНУ на 2023/2024 нр. 5. У відкритому доступі на сайті кафедри не розміщено узагальнюючу таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення Проєкту ОП. Рекомендовано гаранту після закінчення процесу обговорення Проєкту ОП на 2024/2025 нр. сформулювати таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення, та розмістити її на сайті кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП "Економіка" (далі ОП) (2023 р.) має чітко окреслені цілі. Мета ОП, що полягає у підготовці висококваліф. професіоналів з економіки, які володіють сучасним економ. мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування, відбудови на інноваційних засадах та трансформації економ. систем різного рівня в умовах євроінтеграції нац. економіки з врахуванням ризиків, відповідає місії та головним цілям КНУ («Стратегічна програма розвитку КрНУ ім.М. Остроградського на 2020–2025 рр.» <https://cutt.ly/UwnNqlki>) в частині підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для інноваційного розвитку України, .., забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях. Гарант вбачає унікальність ОП у застосування при її реалізації сукупності інноваційних аспектів: залучення до робочої групи ОП міжнар. експертів та представників міжнародної академічної спільноти (Грузія, Естонія), залучення до викладання міжнародних практиків (на волонтерських засадах відповідно до договорів про співпрацю) та фахівців галузі (на умовах зовнішнього сумісництва); застосування інноваційних практик викладання у вигляді запровадження освітніх марафонів «Економісти разом» та «Економісти разом»: міжнародна версія» (<https://cutt.ly/swnNu34h>); використання співпраці з ГО «Кременчуцька міська організація роботодавців», ГО «Добровольці України», ГО «КМТ ІНВАЛІДІВ ПООІ» для організації позааудиторних заходів та забезпечення підтримки здобувачів освіти із особливими потребами; створення наукової школи та умов участі здобувачів ОП у конкурсах, що реалізуються керівництвом ОП, серед яких «Міжнар. конкурс студ. наук. робіт» (<https://cutt.ly/QwnNfcwA>); розширення національної мобільності здобувачів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії (в частині обрання вибіркової дисциплін з ОП інших ЗВО) ОП забезпечує фахову підготовку здобувачів вищої освіти з акцентом на опанування ними сучасного інструментарію аналітич. досліджень та апарату економ.-матем. моделювання з метою розробки та реалізації соц.-економ. проєктів. Цілі та ПРН ОП спрямовані на підготовку фахівців, здатних працювати за фахом на підприємствах регіону та в регіональних органах влади, започатковувати власну справу Значення ОП в процесах розвитку КрНУ відзначило керівництво КНУ. Перший проректор акцентував увагу на вклад ОП в наукові здобутки КНУ, в розширення інтернаціоналізації діяльності, визначив значення ОП для регіон. ринку праці. Проректор з наук.-пед. та метод роботи відзначив відповідність ОП потребам регіону Центрального придніпров'я, потребам підготовки висококваліф. кадрів для машинобудівної галузі Полтавської області. Також зазначив про роль ОП в процесах налагодження співпраці з національними та міжнар. партнерами в питаннях реалізації проєктів та підготовки здобувачів освіти. Декан факультету ЕУ визначив актуальність та перспективність ОП в планах розвитку факультету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Підготовку магістрів за спец. економіка започаткована у 2006 р. ОП «Економіка» модернізована відповідно до вимог Стандарту ВО України за спец. 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Щорічно ОП «Економіка» оновлюється (<https://cutt.ly/VwnN3hTf>) відповідно до потреб та рекомендацій стейкхолдерів. Роботодавці залучаються до перегляду ОП шляхом: - участі у робочій групі ОП (підтвердили участь начальник фін.-економ. відділу КП «Теплоенерго» (Прот. від 14.04.2023 р. <https://cutt.ly/zwnMttA6>); процесний менеджер від. цифр. трансфор. та безпер.ї оптимізації процесів Majorel LLC (Грузія) Бучашвілі Х. зазначила, що приймає участь у засіданнях робочої групи) - надання рецензій на ОП (перший заст. міського голови м. Кременчук; заст. голови правління ПрАТ «Кредмаш»); - участі в засіданнях Ради роботодавців спеціальності економіка КНУ щодо питань оновлення та модернізації ОП (Прот. № 4 від 10.04.2023 р. <https://cutt.ly/xwnN6R8b>). Участь в засіданнях підтвердив директор Крюківської районної адміністрації виконкому Кременчук. Міськ.ради; провідний аудитор систем менеджменту ТОВ «ГЛОБАЛ СЕРТИФІК» - участі в засіданнях кафедрах (Прот. № 13 від 24.01.2023 р. <https://cutt.ly/UwnMuWWH>, Прот. № 19 від 18.04.2023 р. <https://cutt.ly/hwnMyXNY>). Заст. директора з фін. питань корпорації «ЕкоЕнерго» відзначив свою систематичну участь в процесах оновлення та удосконалення ОП. Роботодавці зазначили, що всі пропозиції, які надаються під час зустрічей з керівництвом ОП, враховано та впроваджено. На ФГ роботодавці підтвердили факт їх співпраці з каф. та гарантом ОП, що втілюється у розробку та реалізацію заходів з практич. підготовки здобувачів (Бабіченко В.В., Попов М.О., Максимова В.О., Скляр М.О.). До аудитор.занять (на умовах зовнішнього сумісництва) залучено фахівців-практиків: Попова М., Максимову В., Таловера В. В ОП 2023 р. враховано пропозицію Максимової В - додано до НП ООК-7. Вклад в удосконалення ОП мають випускники ОП: Писаренко Н.Ю. у 2022 році внесла пропозиції щодо розширення змісту дисципліни «Економічна діагностика» за рахунок складової управління бізнес процесами. Пропозицію Панчеліної Ю.М. щодо викладання дисциплін англ.мовою враховано в ОП 2023 р. При оновленні ОП 2023 р. враховано пропозиції здобувачів - Чеколя К. (викладання дисциплін англ.мовою; включення до НП вибір. дисц. «Фінанс. менеджмент»), Марченко Є.Г. (доповнення критеріїв оцінювання) КрНУ 2 рази на рік після сесії проводить опитування здобувачів вищої освіти. Також проводиться анкетування роботодавців, випускників та наук.-педагог. працівників. Анкети опитувань розміщено на сайті (<https://cutt.ly/wwnMNqat>), проте використання паролю доступу обмежує вільне проходження анкетування. Результати анкетування за посиланням <https://cutt.ly/AwnMMobZ>. Кафедра проводиться власні опитування (<https://cutt.ly/bwn7RGjb>, <https://cutt.ly/GwnM2c2T>) та обговорює результати на засід.кафедри (<https://cutt.ly/lwn1rj sW>, <https://cutt.ly/bwn7RGjb>)

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП «Економіка» відповідає актуальним потребам і трендам розвитку спеціальності 051 «Економіка» та ринку праці. Маслак О.І. (гарант ОП) визначила, що маючи постійний двосторонній зв'язок із роботодавцями, у т.ч. з Радою роботодавців м. Кременчук та представниками закордонного бізнесу, ОП зазнає постійних удосконалень. Здобувачі освіти мають можливість спілкуватися з представниками бізнесу під час організованих керівництвом ОП заходів та набувати необхідної інформації щодо сучасних вимог до фахівців економічної сфери. Тим самим здобувачі обирають індивідуальну освітню траєкторію, що відповідає їх інтересам та потребам ринку праці. Випускники ОП підкреслили, що отримані під час навчання на ОП знання відповідають їх потребам і дозволили організувати як власний бізнес (Азаров А.К., Панчеліна Ю.М.), так і обійняти посади в провідних компаніях регіону (Рудик Є.Ю.). Директор Департаменту соціального захисту населення Виконкому Кременчук. міськ.ради - Доценко М.М., відзначила, що також отримані під час навчання soft-skills дозволили отримати професійний розвиток. Доценко М.М. вбачає у здобувачів достатній рівень отриманих компетентностей, що дозволило їм взяти участь у розробці Стратегії розвитку міста Кременчука до 2028 року. Націленість на регіональний та галузевий аспекти підготовки здобувачів під час зустрічі ФГ відзначало керівництво КрНУ (Перший проректор Никифоров В.В., Проректор з наук.-пед. та метод роботи Костін В.В., а також роботодавці (Бабіченко В.В., Лозовик Д.Б.). Роботодавці підтвердили готовність приймати на роботу випускників та здобувачів ОП та факти працевлаштування випускників, у т.ч. на керівних посадах підприємств (Бабіченко В.В., Скляр М.О.) та органах місцевого самоврядування (Лозовик Д.Б.). Про направленість ОП на підготовку висококвал. та конкурентоспром. фахівців на запит інноваційно орієнтованого розвитку регіону й економіки України в цілому в рецензії на ОП (<https://cutt.ly/uwn2XliW>) зазначає заступник міського голови м. Кременчук - В.М. Пелипенко. КрНУ є єдиним державним закладом вищої освіти в м. Кременчук, а тому, як зазначила гарант ОП та роботодавець, має ключове значення для підготовки та перепідготовки керівного складу підприємств регіону та органів місцевої влади. Враховано досвід функціонування подібних та споріднених ОП у вітчизняних та зарубіжних ЗВО: Київського національного університету ім.Т. Шевченка, Національного технічного університету «ХПІ», University of Verona (Італія) тощо в частині удосконалення переліку обов'язкових та вибіркових дисциплін ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Економіка» дозволяє забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований програмними результатами навчання за Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затв. Наказом МОН

України від 04.03.2020 р. № 382). Всі зазначені в ОП ЗК, СК та ПРН відповідають компетентностям та результатам, регламентованим Стандартом. При цьому зміст СК11 та ПРН15 розширено з урахуванням визначеної мети ОП та її основного фокусу (оволодіння фундаментальними та практичними знаннями щодо особливостей функціонування та розвитку економічних процесів та явищ на інноваційних засадах в умовах євроінтеграції та інформатизації соціально-економічного простору). При аналізі матриці відповідності ПРН відповідним компонентам ОП було встановлено, що програмні результати досягаються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів ОП. ОП «Економіка» забезпечує досягнення програмних результатів навчання через вивчення дисциплін, підготовку та захист комплексного індивідуального завдання, проходження комплексної практики з фаху, підготовку та захист випускної кваліфікаційної роботи, що в цілому дозволяє набути здобувачам спеціальні компетентності, визначені діючим стандартом за спеціальністю 051 «Економіка». ОП також передбачає набуття компетентностей, розвинення фахових умінь та навичок через вибіркові дисципліни (загально університетський каталог та дисципліни навчального плану інших закладів вищої освіти України).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. До процесів оновлення, удосконалення ОП залучено широке коло стейкхолдерів: здобувачів, випускників; вітчизняних та закордонних роботодавців та експертів галузі, керівництво м. Кременчук, органи місцевої влади, Раду роботодавців м. Кременчук, громадські організації, студентське самоврядування, науково-педагогічних працівників, академічну спільноту. 2. Опитування здобувачів, роботодавців, науково-педагогічних працівників, випускників має системний характер та включає питання щодо якості освітньої програми, академічної доброчесності, якості навчального курсу, запобігання корупції та оцінки викладача очима студента. 3. Постійний двосторонній зв'язок із роботодавцями, які є повноцінними учасниками освітнього процесу та процесів забезпечення якості на ОП. 4. Створення на кафедрі Ради роботодавців спеціальності «Економіка», діяльність якої сприяє системному моніторингу розвитку ОП та надає можливість комплексно врахувати усі пропозиції

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Анкети опитувань стейкхолдерів, які розміщені на сайті КНУ (<https://cutt.ly/wnnMNqat>), потребують введення паролю та звернення до гаранта ОП за додатковими роз'ясненнями (відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу і споживачів освітніх послуг КНУ (polog_anketa.pdf (kdu.edu.ua)). Все це обмежує вільне проходження анкетування всіма бажаними стейкхолдерами та створює зайві формальності. Рекомендовано Центру моніторингу якості освіти та академічної чесності КНУ при організації наступного опитування (наприкінці осіннього семестру 2023-2024 нр.) зняти обмеження доступу до електронного анкетування.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 1.1, 1.3 та 1.4, певною мірою узгодженість за підкритерієм 1.2. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. ОП «Економіка» відповідає актуальним потребам і трендам розвитку спеціальності 051 «Економіка» та ринку праці. До процесів оновлення, удосконалення ОП залучено здобувачів, випускників; вітчизняних та закордонних роботодавців та експертів галузі, керівництво м. Кременчук, органи місцевої влади, Раду роботодавців м. Кременчук, громадські організації, студентське самоврядування, науково-педагогічних працівників, академічну спільноту. Системність процесу опитування здобувачів, роботодавців, науково-педагогічних працівників, випускників сприяє тому, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. Роботодавці є повноцінними учасниками освітнього процесу та процесів забезпечення якості на ОП, є учасниками Ради роботодавців спеціальності «Економіка». Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 1, оскільки визначені слабкі сторони не є суттєвими, критично не впливають на відповідність ОП Критерію 1 та можуть бути виправлені у короткі терміни згідно із рекомендаціями ЕГ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» і стандарту ВО другого (магістерського) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» (затв. Наказом МОН України від 04.03.2020 р. № 38). Загальний обсяг обов'язкової частини складає 53 кредити ЄКТС, що складає 58,9 % від загального обсягу ОП (20 кредитів ЄКТС - обсяг дисциплін загальної підготовки; 33 кредити ЄКТС - обсяг дисциплін професійної підготовки). Обсяг вибіркової частини – 25 кредитів ЄКТС, що складає 27,8 % загального обсягу, що відповідає п. 15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Практична підготовка складає 4,5 кредити ЄКТС, атестація – 7,5 кредити ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура ОП відповідає чинним вимогам Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського (Наказ № 210-1 від 13.11.2020 р.) (<https://cutt.ly/jwn3Oxqb>). Опис освітньої програми містить: профіль освітньої програми (загальна інформація, фокус та мета програми, характеристика програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність); перелік компонентів освітньої програми; структурно-логічну схему освітньої програми; форму атестації здобувачів вищої освіти; матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання компонентам освітньої програми. Перелік компетентностей і результатів навчання, що передбачені Стандартами, представлені в ОП. Зміст СК11 та ПРН15 розширено з урахуванням визначеної мети ОП та її основного фокусу. Освітні компоненти дозволяють досягати цілей ОП. ОП має блоки обов'язкових компонентів (цикли загальної та професійної підготовки) та блок навчальних дисциплін за вибором здобувача в загальній кількості 5 дисциплін. Вибіркові ОК націлені на поглиблення знань та розширення навичок з тих компетентностей, які є найбільш привабливими для здобувачів освіти та формують їх індивідуальну освітню траєкторію. Навчальний план сформований відповідно до опису ОП "Економіка" та структурно-логічної схеми. Структурно-логічна схема ОП структурована за семестрами вивчення проте потребує доопрацювання шляхом уточнення взаємозв'язку ОК (ООК-10 «Глобальна економіка» як пререквізит ООК-6 «Трансформація бізнес-моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції» та ООК-8 Моделювання управлінських рішень та оцінювання ризиків», а також визначення ООК-10 та ООК-9 як пререквізитів для вибіркового освітнього компонента 2 семестру.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП (<https://cutt.ly/wwn7VDas>) відповідає опису предметної області за об'єктом та цілями навчання, методами, методикою та технологіями, які визначені Стандартом вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/Nwn7CTnw>). Загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивацію та поведінку суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки, як теоретичний зміст предметної області, розкривають такі обов'язкові ОК (<https://cutt.ly/Jwn7BXUK>): ООК-2 Бізнес-культура та тимблдинг, ООК-3 Комунікаційні технології в сфері економіки, ООК-5 Стратегічне управління інноваційним розвитком економіки України в умовах євроінтеграції, ООК-6 Трансформація бізнес-моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції, ООК-7 Аналітичне забезпечення управління розвитком бізнесу, ООК-8 Моделювання управлінських рішень та оцінювання ризиків, ООК-10 Глобальна економіка. Загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження; математичні, статистичні, якісні методи економічного аналізу; соціологічні, експертного оцінювання, анкетування; економіко-математичне моделювання, прогнозування; інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; методи дослідницької діяльності, як методи, методики та технології, розкривають такі обов'язкові ОК (<https://cutt.ly/Jwn7BXUK>): ООК-1 Організація наукових досліджень та академічна етика, ООК-4 Креативні технології в управлінні проектами, ООК-7 Аналітичне забезпечення управління розвитком бізнесу, ООК-8 Моделювання управлінських рішень та оцінювання ризиків, ООК-9 Сучасні інформаційні технології та системи в економіці. Інструментарій та обладнання, а саме сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності розкриваються в таких обов'язкових ОК: ООК-4 Креативні технології в управлінні проектами, ООК-7 Аналітичне забезпечення управління розвитком бізнесу, ООК-8 Моделювання управлінських рішень та оцінювання ризиків, ООК-9 Сучасні інформаційні технології та системи в економіці.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування інд. освітньої траєкторії при реалізації ОП відбувається шляхом вибору навч. дисциплін, виду проєкту, який буде розроблено за індивідуальним розрахунковим завданням (ООК-4 Креативні технології в управлінні проєктами), тем кваліфікаційної роботи, баз практики; визначення особистих наукових інтересів і напрямків досліджень; обрання форм неформальної освіти; участі в програмах академічної мобільності. В 2023 р. затверджено Порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача (<http://surl.li/elsel>). Процедура формування інд. освітньої траєкторії визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/kppzp>) і Порядком організації навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальними графіками (<http://surl.li/kppzp>), Положенням про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчальних планів (<http://surl.li/elsdu>), Порядком ведення індивідуального навчального плану студента (<http://surl.li/eckzq>), Алгоритмом вибору дисциплін розділу "Навчальні дисципліни за вибором студента" навчальних планів, заповнення індивідуального навчального плану студента (<http://surl.li/igzhg>). Індивідуальна освітня траєкторія в університеті реалізується через індивідуальний навчальний план студента (<http://surl.li/lxsot>) Вибіркові дисципліни ОП Економіка складають 25 кредитів ЄКТС (27,8% заг.обсягу освітньої складової НП ОП). Здобувачі здійснюють вибір з каталогу навч. дисциплін за вибором студента (<http://bit.ly/48VkJvI>), які складаються окремо для кожного освітнього рівня та затверджують вченою радою до 01.07. Каталог містить активні посилання на анотації кожної ОК. Вибір вибіркових ОК магістрами здійснюється протягом перших двох тижнів після зарахування. Каталог вибіркових ОК ОП Економіка розміщено на сайті кафедри <http://econ.kdu.edu.ua/metodychne-zabezpechennya.html>. Вивчення вибір. дисциплін передбачено у другому (2 дисц.) і третьому семестрах (3 дисц.). Здобувачі на ФГ підтвердили обізнаність з процедурою вибору та зазначили, що мають право і обирають ОК інших ОП КНУ (Марченко Є., Колісник А., Яковенко Д.), а також, навч. дисципліну з каталогів ЗВО-партнерів (Савелова А. у весн. семестрі 2023/2024 нр. вивчатиме ОК «Зелена логістика» в Нац. унів-ті «Києво-Могилянська академія»). Включення в Индив. НП студента ОК закладу-партнера можливе за заявою здобувача та визначенням гарантом ОП відповідності обраної навч. дисц. за вибором компетентностям та програм. результатам ОП Економіка. Акад.група для вивчення вибір.ОК має бути не менше 5 осіб. Якщо кількість осіб є недостатньою для формування групи, здобувачу протягом тижня пропонують повторити процедуру вибору. Здобувачі ВО відзначили, що вони мають можливість запропонувати власну тему для кваліфікаційної роботи (Яковенко Д.), обирати базу практики (Коробка В., Чеколя К.), публікувати наукові праці на теми, які їх цікавлять. ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО існує механізм формування інд. освітньої траєкторії здобувачів ВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На ОП приділяється увага практичній підготовці здобувачів, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ecfyf>), Положенням про проведення практики студентів Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (<http://surl.li/kpqad>). Складовими практичної підготовки на ОП є практичні заняття, комплексна практика з фаху (<http://surl.li/lxupa>). В НП ОП передбачено 4,5 кредити ЄКТС комплексної практики з фаху протягом 3 тижнів. Приклади звітів здобувачів з комплексної практики з фаху підтверджують відповідність змісту практичної підготовки предметній області ОП (<http://surl.li/lxutm>). Перелік баз практик розміщено на сайті кафедри (<http://surl.li/lxukd>) і формується відповідно до договорів про співпрацю (<http://surl.li/lbqzc>). За ООК-4 «Креативні технології в управлінні проєктами» передбачено виконання комплексного індивідуального завдання, що націлено на формування практичних навичок використання специфічних методів та інструментів проєктного менеджменту; набуття вмінь виконання основних функцій управління проєктами - організації, планування та контролю із застосуванням креативних технологій (<http://surl.li/lxiqu>). Під час зустрічі із роботодавцями було отримано підтвердження їх підтримки розвитку практичної складової ОП. Учасники Зустрічі 6 визначили їх постійну участь в наданні здобувачам можливості проходження практики на підприємствах Полтавського регіону. В розрізі удосконалення ОП роботодавці визначили свою участь в аудиторних заняттях практичної підготовки здобувачів (Попов М.О., Максимова В.О.). Здобувачі освіти під час ФГ визначили своє позитивне ставлення до можливості спілкуватися з практиками в ході аудиторних занять (ООК-2 Бізнес-культура та тимблдинг, фахівець-практик Таловер В.А.). Представники бізнесу, у т.ч. закордонні, активно залучаються для проведення тематичних лекцій, тренінгів, вебінарів, що забезпечує поглиблення здобувачами освіти фахових компетентностей. Ці зустрічі організуються в рамках освітніх марафонів «Економісти разом» та «Економісти разом» (Міжнародна версія) (<http://surl.li/lbqmk>, <http://surl.li/lxvex>). Практичний досвід здобувачі ОП отримують шляхом участі у виконанні реальних кейсів. Так, участь здобувачів у розробці Стратегії розвитку міста Кременчуга до 2028 року підтвердила директор Департаменту соц.захисту населення виконкому Крем.міськ.ради (зустріч 5). Кафедра активно співпрацює з випускниками і роботодавцями з метою постійного вдосконалення практичної підготовки випускників і підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття soft skills здобувачів за ОП відбувається як в освітньому, так і позаосвітньому процесі. Спілкування з фокус-групами підтвердило, що ці навички формуються під час виконання завдань на практичних заняттях, виконання і

захисту проектів комплексного індивідуального завдання, участі у наукових конференціях, міжнародних наукових проєктах, міжнародних конкурсах студентських робіт (<http://surl.li/lxwod>, <http://surl.li/lxwcv>, <http://surl.li/lxwuf>), під час участі в неформальній освіті (<http://surl.li/lxwlv>). Також, кафедрою економіки організовано Economics Summer Camp "Let's Renovate Ukraine"!, де здобувачі ОП мали можливість дізнатися про економіку, познайомитися з новими людьми, обміркувати ідеї щодо того, як стимулювати післявоєнний розвиток України (<http://surl.li/lcqft>). Серед заходів, в межах яких здобувачі ОП розвивають soft skills - освітні марафони «Економісти разом» та «Економісти разом» (Міжнародна версія), де можуть обговорювати сучасні бізнес-кейси фахівців-практиків, у т.ч. зарубіжних. Soft skills формуються такими обов'язковими ОК НП: ООК-3 Комунікаційні технології в сфері економіки (використання комунікативних навичок), ООК-1 Організація наукових досліджень та академічна етика, ООК-4 Креативні технології в управлінні проєктами, ООК-7 Аналітичне забезпечення управління розвитком бізнесу (навички роботи в команді, вміння презентувати результати власних досліджень, креативне та критичне мислення). Під керівництвом НПП здобувачі беруть участь у наукових заходах (<http://surl.li/lxwje>), конкурсах наукових робіт (<http://surl.li/lxwkd>), громадському житті (<http://surl.li/lxwlf>). На зустрічі з випускниками члени ЕГ отримали підтвердження того, що на ОП здобувачі вищої освіти набувають soft skills, що відповідають заявленим цілям ОП та сприяють професійній адаптації випускників ОП. Таким чином, у ЗВО приділяється належна увага набуттю здобувачами навичок soft skills

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Станом на момент проведення акредитаційної експертизи професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Вимоги до навчального навантаження здобувачів визначені Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ecfyu>), яке регламентує трудомісткість навчальної роботи. Так, навчальний рік складає 40 тижнів. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів ступеня магістра становить від 33 % до 50%. Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача денної форми навчання, регламентується навчальним планом і складає від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Загальний обсяг годин із навчальної дисципліни включає час на проведення лекцій, практичних занять і сесій, самостійну роботу. Аналіз НП та ОП 2023 дозволяє встановити, що аудиторне навантаження становить 33,3 %, а фактичне тижневе навантаження у 1-3 семестрах – 18, 17, 15 год. на тиждень відповідно. Обсяг годин на самостійну роботу за ОК ОП корелюється із Положенням та складає 66,7% від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. За результатами опитування магістрів у 2022/2023 нр. 100 % опитаних визначили фактичне навчальне навантаження оптимальним (<http://surl.li/lxxzu>, <http://surl.li/lxxyn>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Під час проведення акредитаційної експертизи з'ясовано, що підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. КрНУ має розроблену нормативну базу (Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського), «Алгоритм зарахування (переведення) здобувачів вищої освіти на дуальну форму навчання (послідовність складання відповідних паперів)» та «Процедури відбору (набору) здобувачів вищої освіти на дуальну форму навчання» (<https://cutt.ly/8wn7L7RG>) Гарант запевнила, що підготовча робота до впровадження дуальної освіти на ОП проводиться постійно. Проте, ускладнено зовнішніми чинниками, які пов'язані з пандемією Covid19 та військовою агресією росії. На ОП співпраця з роботодавцями має постійний системний характер, що забезпечує наближення теорії та практики, врахування рекомендацій роботодавців при удосконаленні ОП. На кафедрі економіки функціонує Рада роботодавців спеціальності (<https://cutt.ly/Ywn7YcnS>), освітні компоненти НП викладають фахівці-практики; вітчизняні і закордонні фахівці-практики залучені до позааудиторних лекцій, тренінгів тощо (<https://cutt.ly/Lwn7DFI5>). Роботодавці беруть участь у науково-методичних семінарах кафедри (<https://cutt.ly/mwn7FSqJ> <https://cutt.ly/pwn7Foj7>), де обговорюються питання змісту освітньої складової та вимог до практичної підготовки здобувачів ОП. На ОП організована співпраця з ГО «Кременчуцька міська організація роботодавців» (<https://cutt.ly/Vwn7Kay8>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибору здобувачами освіти ОП Економіка навчальних дисциплін інших освітніх програм Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, які включено до загальноуніверситетського каталогу, що містить відкриті посилання на анотації дисциплін, які пропонуються для вибору 2. Формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибору здобувачами освіти ОП Економіка навчальних дисциплін інших освітніх програм закладів-партнерів. 3. Залученість закордонних фахівців-практиків до практичної підготовки здобувачів освіти ОП Економіка 4. Фахівці-практики інтегровані в процес практичної підготовки здобувачів ОП шляхом викладання навчальних дисциплін, участі в позааудиторних заходах: освітні марафони «Економісти разом» та «Економісти разом» (Міжнародна версія) 5. Участь практиків та випускників ОП Економіка у вдосконаленні практичної складової ОП та забезпеченні конкурентоспроможності здобувачів ОП на ринку праці. 6. Наявність на ОП навчальних онлайн просторів для спілкування здобувачів та фахівців-практиків: Economics Summer Camp "Let's Renovate Ukraine", освітні марафони «Економісти разом» та «Економісти разом» (Міжнародна версія)

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В структурно-логічній схемі ОП відсутній зв'язок ООК-10 «Глобальна економіка» з ООК-6 «Трансформація бізнес моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції» та ООК-8 "Моделювання управлінських рішень та оцінювання ризиків», а також зв'язок ООК-10 «Глобальна економіка» та ООК-9 "Сучасні інформаційні технології та системи в економіці" з вибірковими освітніми компонентами 2 семестру.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.3-2.9, та певною мірою узгодженість за підкритерієм 2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі освіти формують індивідуальну освітню траєкторію за рахунок вибіркового навчальних дисциплін, у т.ч. інших освітніх програм Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського та навчальних дисциплін освітніх програм закладів-партнерів. Фахівці-практики інтегровані в процес практичної підготовки здобувачів освітньої програми шляхом викладання навчальних дисциплін, участі в позааудиторних заходах, керівництва здобувачами під час комплексної практики з фаху. До практичної підготовки здобувачів освіти ОП Економіка залучені закордонні фахівці-практики. Співпраця з випускниками і роботодавцями з метою постійного вдосконалення практичної підготовки випускників і підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці. Наявність навчальних онлайн просторів для спілкування здобувачів та фахівців-практиків. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 2, оскільки визначені слабкі сторони не є суттєвими, критично не впливають на відповідність ОП Критерію 2 та можуть бути виправлені у короткі терміни згідно із рекомендаціями ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті КрНУ (<http://surl.li/naga>). Вимоги до вступників ОП "Економіка", програма фахового іспиту при вступі за освітнім ступенем магістра спец. 051 Економіка розміщується за посиланням <http://surl.li/lyujj>. Результати фахового іспиту розміщено на сайті за посиланням <http://surl.li/lyujn>. Під час зустрічі із здобувачами освіти ОП Економіка було з'ясовано, що під час вступу проблем здобувачі не мали, правила прийому були чіткими та зрозумілими, а представники кафедри економіки, гарант ОП, члени приймальної комісії надавала всебічну інформаційну підтримку абітурієнтам у процесі вступної кампанії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті КрНУ (<http://surl.li/naga>). У передбаченому Порядку прийому випадках замість результатів ЄВІ (обох компонентів) використовуються результати співбесіди з іноземної мови, замість результатів ЄФВВ – результат фахового іспиту. Програма фахового іспиту ОП «Економіка» проходить процедуру щорічного оновлення та оприлюднюється на сайті Приймальної комісії. Програма вступного випробування з фаху ОП "Економіка" щорічно обговорюється та переглядається на засіданнях кафедри (протокол кафедри №18 від 06.04.2023 р., затверджується вченою радою факультету економіки і управління (протокол № 6 від 11.04. 2023 р. і розглядається на засіданні Приймальної комісії (протокол № 6 від 27.04.2023 р.). В програмі містяться вимоги до рівня підготовки вступників, інформаційний обсяг фахового іспиту з переліком обов'язкових складових (1. мікроекономіка 2. макроекономіка 3. економіка підприємства 4. система міжнародних економічних відносин 5. економічна аналітика 6. обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків) та тем за дисциплінами, рекомендована література. Екзаменаційний білет фахового іспиту включає вісім завдань трьох рівнів складності: простого, середнього та підвищеного, які здобувач має виконати за одну годину. Максимальна сума балів за всі завдання фахового іспиту – тридцять балів. Бали, отримані за виконання завдань фахового іспиту, переводяться в шкалу від 100 до 200 балів. Проте в Програмі фахового іспиту відсутній зразок екзаменаційного білету та приклади типових завдань за рівнями складності. Важливим аспектом прийому на ОП у 2023 р. було подання вступниками мотиваційного листа. Мотиваційний лист дає змогу обґрунтувати бажання вступника здобувати освіту за ОП, аргументувати його рішення, утвердитися у своєму переконанні. За словами здобувачів, особливості навчання за ОП при вступі детально роз'яснював зав кафедри та члени приймальної комісії. На кафедрі економіки організовано безкоштовний факультатив для підготовки до складання ЄВІ, керівником яких є к.е.н., ст.викл. Яковенко Я.Ю. Здобувачі визнали високий рівень викладання на факультативі та реальну допомогу в підготовці до складання ЄВІ

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури визнання результатів навч., отриманих в інших закладах освіти регламентуються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/jtzw>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм кредитної академічної мобільності (<http://surl.li/jtte>), Положенням про порядок організації навчання студентів за міжнародними програмами двох дипломів та іншими програмами ступеневої академічної мобільності (<http://surl.li/eqbfj>). Формами академічної мобільності в КрНУ встановлено навчання за програмами студентського обміну у ЗВО-партнері, навчальна практика, участь у конференціях, тренінгах тощо. Положеннями визначена можливість віртуальної академічної мобільності для здобувачів у формі навчання у закордонних ЗВО шляхом використання он-лайн систем навчання. Кредитна мобільність можлива при наявності договорів між ЗВО та оформлюється наказом ректора Університету. Гарант ОП організує порівняльний аналіз кількості кредитів і змісту дисципліни, яку обрав здобувач з каталогу курсів ЗВО-партнера для навчання в період мобільності з кількістю кредитів і змістом дисципліни, яку студент мав би вивчити відповідно до навчального плану в Університеті у цей же період. При цьому результати навчання за програмою повинні бути сумісні з результатами навчання за освітньою програмою, яку опановує здобувач в Університеті. На зустрічі із випускниками Д.Олександровський визначив, що у 2018 році брав участь у програмі міжнародної академічної мобільності в Університеті Матея Бела за програмою «Business Economics and Management» (<http://surl.li/lckvd>) згідно договору про співпрацю (<http://surl.li/lckto>). Можливістю кредитної мобільності в іншому ЗВО України скористалася здобувачка минулих років - Ю.Панчеліна, що на зустрічі із випускниками розповіла про свій досвід вивчення вибіркової дисципліни у Черкаському державному технологічному університеті (<http://surl.li/lzbea>; <http://surl.li/lzbdn>). На зустрічі зі здобувачами ОП А. Савелова поділилася своїм досвідом обрання навчальної дисципліни із каталогу ЗВО-партнера КрНУ. У весняному семестрі 2023/2024 року вона буде вивчати дисципліну «Зелена логістика» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія», з яким у кафедрі економіки є договір про співпрацю. Можливістю віртуальної мобільності скористалися здобувачі ОП у 2022 році (Ю. Панчеліна та В. Матвієць взяли участь у українсько-естонській програмі міжнародної віртуальної академічної мобільності викладачів та здобувачів кафедри економіки, Міжнародне стажування «Time management», на запрошення спільноти Кампстер (Таллін, повіт Гар'юмаа, Естонія)) <http://surl.li/lckzw>.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначення чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється на основі Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в КрНУ (Додаток до Положення про організацію освітнього процесу в КрНУ (<http://surl.li/ecgkx>). Для цього створюється комісія з ідентифікації результатів навчання впродовж 10 робочих днів від моменту затвердження деканом факультету позитивного висновку комісії з оцінювання. Якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим ОК. У такому випадку здобувачу зараховується відповідна кількість кредитів ЄКТС ОК. Оцінка за таким ОК за національною та стобальною шкалою визначається комісією за підсумками проведення заходу з оцінювання. Під час фокус групи здобувачі виявили обізнаність з поняттям неформальної освіти та розповіли про

активну залученість до неї (<http://surl.li/lxwuf>). Здобутки неформальної освіти на ОП зокрема враховується при формуванні підсумкових балів рейтингового оцінювання успішності здобувачів за питаннями окремих тем при їх тематичній відповідності та за умов наявності сертифікату, а також усної презентації отриманих знань, що ілюструють поглиблення відповідних ПРН даної ОК. За отриманий сертифікат за результатами онлайн-курсу здобувач отримує 5 додаткових балів до підсумкової оцінки (<http://surl.li/lzbjg>). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП відбулося у 2022 р. Здобувачі Чеголя К., Колісник Н. отримали сертифікати онлайн курсів «Prometheus» про проходження курсу «Основи проєктного менеджменту» (<http://surl.li/lcjpgd>), представили результати проходження онлайн-курсу на практичному занятті за темою «Формування і розвиток проєктної команди» (<http://econ.kdu.edu.ua/files/images/kollag2022.pdf>). Результат неформальної освіти враховано як додаткові бали до підсумкової оцінки за дисципліну.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. КрНУ та керівництвом ОП укладено договори про міжнародне та внутрішнє наукове і академічне співробітництво, працюють програми внутрішньої і міжнародної академічної мобільності, широка географія зарубіжних університетів-партнерів кафедри "Економіка". Академічна мобільність здобувачів для вивчення ОК з Каталогу вибіркових дисциплін в ЗВО-партнерах. 2. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Здобутки неформальної освіти на ОП враховується при формуванні підсумкових балів оцінювання успішності здобувачів за питаннями окремих тем при їх тематичній відповідності та за умов наявності сертифікату 3. Кафедра створює реальні можливості для підготовки до складання ЄВІ у вигляді безкоштовного факультативу з англійської мови.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В програмі фахового іспиту (при вступі для здобуття ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого раніше за іншою спеціальністю) відсутній зразок екзаменаційного білету та приклади типових завдань в розрізі рівнів складності. Гаранту ОП та розробникам програми фахового іспиту рекомендовано в нову редакцію програми включити зразок екзаменаційного білету та приклади типових завдань в розрізі рівнів складності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що існує необхідний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.3, 3.4 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 3.2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Укладено договори про міжнародне та внутрішнє наукове і академічне співробітництво, працюють програми внутрішньої і міжнародної академічної мобільності, широка географія зарубіжних університетів-партнерів кафедри "Економіка". Практика академічної мобільності здобувачів для вивчення ОК з Каталогу вибіркових дисциплін в ЗВО-партнерах. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Здобутки неформальної освіти на ОП враховується при формуванні підсумкових балів оцінювання успішності здобувачів за питаннями окремих тем навчальних дисциплін. Створені реальні можливості для підготовки до складання ЄВІ у вигляді безкоштовного факультативу з англійської мови. Виявлений недолік не впливає на досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання та може бути усунений найближчим часом. ОП за Критерієм 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. **Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Методи та форми навчання за ОП у КрНУ регулюються Полож. про організацію освіт. процесу (<https://cutt.ly/kwnOrZC8>), де зазначено, що навчання здійснюється у змішаному форматі. Освітній процес у КрНУ здійснюється у таких формах: аудиторна (лекції та практ. заняття з використанням сучасних ІТ), позааудиторна (підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів), індивідуальна (консультування у змішаному форматі), самостійна (виконання завдань: аналітичні звіти, есе тощо), групова (засідання проблемних гуртків, круглих столів, науково-практичних конференцій тощо), комплексна практика з фаху. Навчально-методичні матеріали обов'язкових та вибіркового ОК розміщено у Віртуал. освітньому просторі з вільним доступом для здобувачів (<http://krnu.org/>). На сайті кафедри у розділі методичне забезпечення надано "Чек-лист порад НПП" (<http://surl.li/mabuml>) щодо методів викладання та візуалізації навчальної роботи. Форми та методи навчання детально описано по кожній ОК у силабусах (<http://surl.li/lchuj>). Методи навчання і викладання відповідають вимогам стандарту ОП другого (магістерського) рівня ВО за спец. 051 «Економіка» і заявленим ПРН, що обґрунтовано звітом про СО ОП (табл. 3). Методи навчання та викладання за ОП в повній мірі відповідають принципам академічної свободи, що зазначено в Полож. про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін, Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у КрНУ. Так, здобувачі Д.Яковенко, В. Шаров, Д. Пирог, А. Колісник, К.Чеголя, А. Савелова, підтвердили, що на ОП можна обирати дисципліни вільного вибору. Здобувачка А. Савелова повідомила про вибір дисципліни «Зелена економіка» в НУ КМА, і вона скористалася такою можливістю. Здобувачка А. Колісник обрала дисципліну з кафедри менеджменту. Здобувачка Д.Пирог повідомила про вибір дисципліни «Менеджмент організацій у міжнародному середовищі» кафедри менеджменту. Здобувачі беруть участь у розвитку ОП: К. Чеголя запропонувала включити до ОП ОК «Фінансовий менеджмент», Є. Марченко запропонувала додати в критерії оцінювання бали за літню школу, що було враховано. Здобувачі обізнані з можливостями здобування неформальної освіти, що регламентується Положенням про порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм кредитної академічної мобільності у КрНУ (<http://surl.li/ecgkx>). Під час зустрічей здобувачі висловили своє задоволення застосуванням методів та форм навчання НПП, вказавши на їхню студентоцентрованість, орієнтацію на практику і важливість для підготовки до реальної роботи. Наприкінці кожного семестру проводяться опитування студентів щодо якості викладання навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/wwnMNqat>). Таким чином, навчання на ОП відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. У даний час заняття проводяться аудиторно. На початку семестру здобувачі були проінструктовані щодо процедур у разі повітряної тривоги, також надана інформація про місцезнаходження укриттів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті КрНУ у вкладці Нормативна документація (<https://cutt.ly/9wn0IqoB>) оприлюднено низку положень, що регламентують організацію освітнього процесу. На сайті кафедри розміщено силабуси (<https://cutt.ly/Own0OEy9>) обов'язкових та вибіркового ОК та робочі програми освітніх компонентів (<https://cutt.ly/Zwn0GXDd>), де висвітлено детальний опис дисциплін, процедури оцінювання, список рекомендованої літератури тощо. Здобувачі підтвердили, що мають доступ до навчального контенту, розташованого у Віртуальному освітньому просторі: тексти лекцій, завдання до практичних робіт, завдання для виконання проєктів тощо. Навчально-методичні матеріали також розміщено у Віртуальному освітньому просторі на сторінках відповідних курсів, у чому ЕГ пересвідчилася під час зустрічей з НПП, здобувачами освіти та віртуального огляду матеріально-технічної бази. Здобувачі освіти підтвердили, що відповідну інформацію надають і в усній формі гарант ОП, викладач ОК або куратор академічної групи. Викладачі та здобувачі освіти повідомили, що комунікація здійснюється також у форматі відеоконференцій на платформі Zoom, із застосуванням месенджерів Telegram, Facebook, Instagram, де створені відповідні чат-боти, канали та групи, а також шляхом листування у віртуальному просторі університету (<https://cutt.ly/3wn03mwt>) та кафедри (<https://cutt.ly/Hwn08rbR>). Зі слів НПП, Детальна інформація щодо процедури оцінювання, повідомляється викладачами безпосередньо на першому занятті та ознайомлювальному семінарі на початку семестру. Це було підтверджено здобувачами освіти під час зустрічей з ЕГ. Загалом, мета, зміст та ПРН, процедура та критерії оцінювання докладно описані, інформація є чіткою і доступною.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Реалізація наукової складової ОП, а також імплементація елементів дослідження здійснюється у відповідності до Положення про організацію наукової та науково-технічної діяльності КрНУ <https://cutt.ly/Lwn2s2te>, Положення про наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених КрНУ <https://cutt.ly/xwn2fw8E>. На кафедрі існує практика впровадження наукових досліджень в освітній процес, що підтверджено актом впровадження від 06.09.2023 р. (<http://surl.li/mabzl>). У ВСО зазначено, що наукові доробки здобувачів освіти здійснюються під керівництвом викладачів кафедри шляхом: участі здобувачів в діяльності наукового товариства студентів, аспірантів та молодих учених КрНУ (<https://cutt.ly/Jwn2xHq1>), залучення здобувачів до пошукової роботи на базі спеціалізованих навчальних аудиторій «Трансфер знань» (ауд. 5410) та «Open scientific youth hub» (ауд. 5406а); розвитку різних форм наукової співпраці в рамках укладених угод (<https://cutt.ly/vwn2cZc4>); апробації результатів наукової роботи через публікацію наукових статей та монографій (<https://cutt.ly/mwn2vn7W>, <https://cutt.ly/Ewn2v4hv>); реєстрацію охоронних документів на інтелектуальну власність викладачів та здобувачів (здобувачі ОП Писаренко Н, Ключ Ю, Матвієць В., Зайцев С. та ін.) (<https://cutt.ly/5wn2bdBZ>, <https://cutt.ly/swn2bWfc>), безпосередньої участі здобувачів у науково-дослідницьких проєктах (наприклад, у 2019-2020 рр. студентка Немикіна К. брала участь у НДР

«Дослідження чинників стимулювання інвестиційної активності у регіоні» (договір №450/19 – «Екон-ФОП»), 2021 р. студентка Писаренко Н. брала участь в НДР «Інформаційно-аналітичне та інституційне забезпечення розвитку суб'єктів господарювання: стратегічні орієнтири в умовах глобалізації» (507/21 - «Екон-ФОП»), у 2023 р. - студентка Чеголя К. в НДР «Практична реалізація трансформаційних процесів в діяльності суб'єктів господарювання на інноваційних засадах» (553/23 - «Екон-ФОП») (<https://cutt.ly/swn2nhhW>) ; участь здобувачів в наукових заходах наукових (конференціях, форумах, круглих столах, стажуваннях, тренінгах, участі здобувачів у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт (<https://cutt.ly/5wn2bdBZ>) . Активізація участі здобувачів у науково-дослідницькій діяльності відбувається через заохочення шляхом отримання додаткових балів за наукову роботу при формуванні рейтингового списку стипендіатів під час заповнення картки додаткових балів стипендіата (<http://surl.li/ilthu>)(наприклад, за результатами весняного семестру 2022-2023 н.р. здобувачками ОП Марченко Є. та Чеголі К. призначено підвищену стипендію), а також при оцінюванні знань за ОК при наявності наукових публікацій за відповідною тематикою та підтверженої участі в наукових заходах. Під час зустрічей з гарантом ОП, НПП, здобувачами ОП ЕГ пересвідчилася у достовірності наданої інформації. Отже на кафедрі економіки забезпечується поєднання навчання здобувачів освіти та їх наукових досліджень відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОК ОПП на основі наукових досягнень і сучасних практик регламентується Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм КрНУ (<https://cutt.ly/Cwn9cnSe>), Положенням про методичну Раду КрНУ (<https://cutt.ly/Lwn9nakf>). На зустрічі з НПП ЕГ з'ясувала, що викладачі систематично оновлюють навчально-методичні матеріали, силабуси та робочі програми ОК, імплементуючи власний досвід підвищення кваліфікації, стажування, сучасних досліджень у ОК, що викладають. Оновлення змісту ОК відбувається на постійній основі, про що свідчать протоколи науково-методичних семінарів (<https://cutt.ly/bwn9QYZB>) та інформація, отримана ЕГ на зустрічах із НПП, здобувачами освіти та стейкхолдерами. Зміст ОК оновлюється викладачами в рамках академічної свободи на основі знань та результатів як наукових досліджень, що провадяться самими викладачами, так і при вивченні досвіду інших українських та закордонних закладів освіти. Аналіз силабусів ОК показав, що всі вони містять посилання на актуальні джерела, в тому числі результати власних досліджень опубліковані у фахових журналах. Під час формування змісту ОК НПП використовує знання набуті під час підвищення кваліфікації та участі у міжнародних проєктах. Так, результати досліджень відображені: - міжнародне науково-педагогічне стажування «International internship Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience» (2021 р.) – у змісті ОК «Управління проєктами»; - підвищення кваліфікації в рамках міжнародної академічної мобільності Erasmus+ проєкт Жана Моне «Європейська інтеграція України в контексті Індустрія 4.0» (2021-2022 рр.) – у змісті ОК «Стратегічне управління інноваційним розвитком економіки України в умовах євроінтеграції»; - матеріали дослідження «Information analytical provision in formation of innovational projects portfolio of enterprises in the context of safety-oriented management» у курсі «Аналітичне забезпечення управління розвитком бізнесу» в темі: «Інструменти стратегічного аналізу»; - дослідження в науковій статті «Трансформація бізнес-моделей у парадигмі посткризового відновлення економіки» – у курсі «Трансформація бізнес-моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції» в темі: «Життєвий цикл бізнес-моделі: управлінський аспект їх формування і трансформації»; - свідоцтво авторського права на твір № 118737 від 04.05.2023р. – у курсі «Стратегічне управління інноваційним розвитком економіки України в умовах євроінтеграції» в темі «Науково-технічна та інноваційна політика України в умовах євроінтеграції: основні тенденції, інструменти оцінки». У результаті спілкування ЕГ з НПП і здобувачами теж було підтверджено, що викладачі оновлюють зміст ОК на основі сучасних наукових досягнень.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна діяльність є однією з частин стратегії розвитку КрНУ. Міжнародна академічна мобільність на ОП регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://cutt.ly/xwn3nv5V>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм кредитної академічної мобільності у КрНУ (<https://cutt.ly/Swn3nYc8>). Викладачі ОП Економіка беруть участь у міжнародних конференціях, міжнародних проєктах та грантах, долучаючи до цих проєктів і здобувачів освіти. Так, участь у проєкті Жана Моне Програма міжнародної мобільності Erasmus+, European Integration of Ukraine in Industry 4.0»; у програмі міжнародної віртуальної академічної мобільності на базі Вищої школи управління охороною праці в Катовіцах (Польща) за темою «Антикризове управління у Польщі: теоретичні і практичні аспекти»; у міжнародному стажуванні «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (Польща – Україна), в українсько-єстонській програмі міжнародної віртуальної академічної мобільності «Time management» та інші (<https://cutt.ly/Cwn3cjF6>). Кафедра має договори щодо підвищення кваліфікації та академічної мобільності з європейськими університетами, зокрема Алітуський університет прикладних наук (Литва), Вища школа європейських і регіональних досліджень (Чехія), Вища школа менеджменту інформаційних систем (ISMA) (Латвія), Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце (Польща), Вроцлавський економічний університет (Польща) та інші <https://cutt.ly/Own3co1m>. З 2017 р. на кафедрі проводяться Міжнародні конкурси студентських наукових робіт, в якому беруть участь представники іноземних ЗВО <https://cutt.ly/Kwn3T5Ri>. У 2023р. новітньою практикою стало запровадження міжнародної літньої школи «Economics Summer Camp «Let's Renovate Ukraine»» <https://cutt.ly/nwn3TX2J>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Навчання і викладання здійснюється на високому науково-методичному та практичному рівнях з використанням сучасних форм та методів навчання на основі дотримання студентоцентрованого підходу. Доступність силабусів навчальних дисциплін для здобувачів освіти. Регулярний перегляд та оновлення змісту ОП на основі зауважень стейкхолдерів та результатів наукових досліджень, стажувань НПП. Активне залучення здобувачів до виконання наукових досліджень. Участь здобувачів та НПП, які забезпечують реалізацію обов'язкових ОК, у міжнародних проєктах та закордонних стажуваннях. Потужна інтернаціоналізаційна діяльність НПП. Запрошення до реалізації ОП вітчизняних та закордонних фахівців-практиків та представників академічної спільноти. Залучення здобувачів освіти, міжнародних фахівців-практиків та експертів до діяльності літньої школи «Economics Summer Camp «Let's Renovate Ukraine»»

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліків за Критерієм 4 не виявлено. Проте рекомендовано продовжити роботу із залучення здобувачів освіти до міжнародної академічної мобільності в офлайн форматі

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що ОП відповідає Критерію 4. При викладанні дисциплін застосовуються сучасні форми і методи навчання. Освітній процес побудовано за принципом студентоцентрованого навчання. Систематично проводяться опитування здобувачів. Здобувачі є активними учасниками науково-дослідної роботи на ОП, мають публікації у фахових виданнях. Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту і ПРН, порядку та критеріїв оцінювання ОК у формі силабусів та робочої програми, які розміщено у відкритому доступі. Під час реалізації ОП поєднується навчання і дослідження. НПП мають багато публікацій та високий індекс цитувань у міжнародних наукометричних базах (Scopus), беруть участь у реалізації міжнародних проєктів та у міжнародних стажуваннях. Результати науково-дослідної роботи НПП та здобувачів впроваджено в освітній процес. До освітнього процесу на ОП та процесів її удосконалення залучені міжнародні фахівці практики. Здобувачі, міжнародні-фахівці та експерти є учасниками літньої школи «Economics Summer Camp «Let's Renovate Ukraine», що ініційована кафедрою економіки. Робота із залучення здобувачів освіти до міжнародної академічної мобільності в офлайн форматі має бути продовжена.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У КрНУ контрольні заходи та критерії їх оцінювання в цілому є чіткими і зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими, затверд. регламентом та положеннями, які є у публічному доступі на офіц. сайті Університету та висвітлені у силабусах дисциплін (<http://surl.li/lchuj>). Порядок організації, форми контрол. заходів та критерії їх оцінювання за ОП Економіка у КрНУ регламентуються Полож. про організацію освітнього процесу в КрНУ (<https://cutt.ly/kwnorZC8>), Полож. про проведення поточ. та семестр. контролю (<http://surl.li/bdeiy>), Полож. про формування та процедуру вибору навч.дисциплін (<http://surl.li/eckzq>), Полож. про практику (<http://surl.li/kpqad>). Здобувачами підтверджено, що на першому занятті надається інформація про методи контролю та критерії оцінювання навчальних досягнень для кожної ОК. На сайті кафедри в розділі «Критерії оцінювання» (<http://surl.li/lchuj>) міститься інформація щодо системи нарахування рейтингових балів та критеріїв оцінювання знань (СНРБ) з ОК з семестровим контролем у формі іспиту та заліку. За ОК, де передбачено семестр. контроль – іспит, макс. кількість балів, яку здобувач може отримати за поточною успішністю скрадає 80 балів, 20 балів – це макс. бал семестрового контролю. За ОК за якою НП передбачено залік, підсумкова оцінка може бути сформована за результатами поточної успішності. Видами контролю за ОК є: відвідування лекцій, робота на практичних заняттях, відвідування та активність на практичних заняттях, виконання індив. завдань та їх презентація, модульних

контролю робіт, підсумкове тестування. Також СНРБ включає додаткові бали за результатами неформал. освіти, участі у наукових заходах за умови їх тематичної відповідності темам ОК. Електрон. журнал успішності студентів розміщено у Віртуал. освітн. просторі (<http://krnu.org/>) Семестров. контроль має форму семестр. іспиту, диференційов. заліку та в обсязі навчал. матеріалу, визначеного роб. програмою (силабусом) ОК Підсумковий контроль знань випускників ОП «Економіка» проводиться у формі публіч. захисту кваліф. роботи (КР). Результати захисту КР визначаються оцінками з урахуванням теор., науков. та практич. підготовки студентів. Рейтингова система оцінювання для КР включає оцінювання якості та захисту КР (якість доповіді, ступінь володіння матеріалом, обґрунтування прийнятих рішень, вміння захищати свою думку) (<http://surl.li/lzdmw>). Підсумкова оцінка КР формується оцінкою за результатами захисту КР з урахуванням корегуючого коефіцієнту, який відзеркалює відсоток унікальності тексту КР. За результатами анкетування, що проводилося кафедр. наприкінці II сем. 2022/2023 нр., 96,6 % опитаних визначили зрозумілість та доступність критеріїв оцінювання знань, а 96,3 % - визначили повну чіткість і зрозумілість форм контрол. заходів та критеріїв оцінювання навч. досягнень здобувачів. Здобувачі освіти залучені до процесів удосконалення ОП, їх пропозиції враховано в СНРБ (Марченко Є. - в додаткові бали враховано участь в профільних літніх школах <http://surl.li/lbpct>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого 04.03.2020 р. Наказом МОН України № 382, атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням відповідної кваліфікації. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та /або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог <http://surl.li/jgmyg>, <http://surl.li/lchuj>. Кваліфікаційна робота перевіряється на рівень унікальності за допомогою сервісу перевірки текстів UNICHECK <http://surl.li/ldejt>. Захищені випускні кваліфікаційні роботи розміщуються в Електронному репозитарії КрНУ <http://document.kdu.edu.ua/>.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Організація та проведення контрольних заходів у КрНУ регламентується низкою Положень, а саме: Положення про організацію освітнього процесу в КрНУ (<https://cutt.ly/kwnorZC8>), Положенням про проведення поточного та семестрового контролю (<http://surl.li/bdeiy>), Положенням про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін (<http://surl.li/eckzq>), Положенням про практику (<http://surl.li/krqad>), Порядком організації навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальними графіками (<http://surl.li/jfsvv>), Порядком формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти у КрНУ (<http://surl.li/else1>). Аналіз силабусів, результатів анкетувань, зустрічі зі здобувачами довели, що форми контрольних заходів, критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, не порушують академічної свободи. Прозорість процедури оцінювання та об'єктивність екзаменаторів у КрНУ здійснюється за рахунок виконання контрольних робіт, тестів; систематичності та активності роботи студента на аудиторних заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Для організації поточного контролю та забезпечення об'єктивності викладачів ОК розроблено систему нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань з ОК з семестровим контролем у формі іспиту та заліку, яка є у вільному доступі на сайті (<http://surl.li/lchuj>) та міститься в програмах та силабусах ОК (<http://surl.li/lchuj>). Здобувачі під час анкетування, що проводиться керівництвом ОП 2 рази на рік, вважають, що форми контрольних заходів, які використовуються для оцінювання рівня засвоєння матеріалу, є об'єктивними та такими, що відповідають змісту навчальних дисциплін (98,4 % опитаних). З метою забезпечення об'єктивності оцінювання знань здобувачів ОП, а також унеможливлення конфлікту інтересів, іспитів приймають мінімум два викладача, має місце комісійний захист звітів з комплексної практики з фаху та відкритий публічний захист кваліфікаційних робіт. На фокус-групі здобувачі відзначили своєчасність отримання інформації щодо змісту та критеріїв оцінки завдань. Здобувачі позитивно оцінили об'єктивність екзаменаторів, продемонстрували поінформованість щодо процедур повторного проходження контрольних заходів та зазначили можливості покращення результатів навчання та вирішення конфліктних ситуацій. В процедурах вирішення конфліктів консультативну допомогу можна отримати від кураторів, членів студентського самоврядування. Процедура розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання за результатами поточного і семестрового контролю та підсумкової атестації чітко прописані у Положенні про проведення поточного та семестрового контролю (<http://surl.li/bdeiy>), Порядку запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (оскарження дій науково-педагогічних працівників, результатів контрольних заходів, інших видів конфліктних ситуацій) (<http://surl.li/eckzz>). Зі слів НПП та здобувачів, конфліктних ситуацій та оскарження результатів контрольних заходів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

КрНУ популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Принципи дотримання академічної доброчесності та відповідальність за її порушення висвітлено в Кодексі якості КрНУ (<http://surl.li/jtzy>), Кодексі академічної етики КрНУ (<http://surl.li/ecnjrk>), Положенні про перевірку авторських текстів на академічний плагіат (<http://surl.li/ecnhb>). Питання академічної доброчесності визначені в Системі забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти КрНУ (<http://surl.li/ewqjls>). На початку навчального року керівництвом закладу проводиться загальноуніверситетський захід, що присвячено проблемам дотримання принципів академічної доброчесності в КрНУ (<http://surl.li/lyvvg>). На сайті кафедри економіки в розділі «Академічна доброчесність» представлені презентаційні матеріали з питань академічної доброчесності. Викладачі ОП підтверджують свою відданість справі реалізації принципів академічної доброчесності на ОП відповідними сертифікатами за результатами участі в форумах Нац агентства із забезпечення якості вищ. освіти, онлайн-курсах (<http://surl.li/ldfgw>). Сучасним стратегіям протидії корупції в університетах присвячено засідання наукового товариства кафедри економіки, на якому були присутні і здобувачі ОП (<http://surl.li/lyrih>). За участю здобувачів, НПП та представників структурних підрозділів університету, проведено науковий семінар кафедри економіки на тему «Розвиток особистісної моралі та професійних цінностей в умовах академічної діяльності» (<http://surl.li/lyfjy>). В КрНУ та на ОП застосовуються механізми перевірки академ. та наук. текстів на плагіат (<http://surl.li/lzebj>). Метод.реком. щодо підготовки кваліфікац. роботи чітко визначають вимоги до унікальності тексту. Рівень унікальності випускної кваліф. роботи враховується екзаменац. комісією під час її оцінювання за допомогою корегуючого коефіцієнту (<http://surl.li/lzdmw>). В КрНУ запроваджено посаду «уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції». На зустрічах ЕГ із гарантом, НПП та здобувачами, опрацювання документації підтверджено, що фактів порушення академічної доброчесності з боку НПП та здобувачів не було. Блок питань з академічної доброчесності включено в опитувальники здобувачів. 100 % опитаних підтвердили обізнаність з процедурами дотримання академ. доброчесності, правилами цитування, визначили за необхідне проведення дискусій, тренінгів, майстер-класів та інших заходів для популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/lxxyn>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань включає додаткові бали за результатами неформал. освіти, участі у наукових заходах за умови їх тематичної відповідності темам ОК. Застосування рейтингової системи оцінювання для випускної кваліфікаційної роботи, яка включає оцінювання її якості та захисту. Застосування при підсумковій атестації коригуючого коефіцієнту, що характеризує рівень унікальності тексту КР. Використання засобів підвищення об'єктивності оцінювання семестрового контролю (складання контролю у присутності двох оцінювачів). Удосконалення системи додаткових балів рейтингової оцінки здобувачів за рахунок врахування балів за участь в профільних літніх школах. Свідоме сприйняття всіма учасниками освітнього процесу культури академічної доброчесності. Популяризація принципів академічної доброчесності, проведення щорічного опитування здобувачів щодо реалізації принципів академічної доброчесності на ОП. Формування інституційних механізмів протидії корупції в КрНУ, у т.ч. шляхом запровадження посади «уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

За даним критерієм слабкі сторони не виявлені

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ході акредитаційної експертизи ЕГ дійшла висновку, що недоліків за даною ОП немає. Повна узгодженість по підкритеріям 5.1-5.4. ЕГ дійти висновку про відповідність ОП Критерію 5 з рівнем А. Взірцевість ОП доведено: - застосуванням системи нарахування рейтингових балів та критеріїв оцінювання знань, що включає додаткові бали за результатами неформальної освіти, участі у наукових заходах за умови їх тематичної відповідності темам ОК; - застосуванням рейтингової системи оцінювання для випускної кваліфікаційної роботи та коригуючого коефіцієнту,

що враховує рівень унікальності тексту кваліфікаційної роботи; - використанням засобів підвищення об'єктивності оцінювання семестрового контролю (іспит приймають мінімум два викладача; комісійний захист звітів з комплексної практики з фаху); - популяризацією принципів академічної доброчесності шляхом: проведення щорічного загальноуніверситетського заходу з проблем дотримання принципів академічної доброчесності, ведення сторінки кафедри; участі викладачів в онлайн форумах та курсах з питань академ. доброчесності; проведення засідань наукового товариства та організації наукових семінарів кафедри економіки щодо розвитку особистісної моралі та професійних цінностей в умовах академічної діяльності», а також проведення щорічного опитування здобувачів щодо реалізації принципів академічної доброчесності на ОП; - формуванням інституційних механізмів протидії корупції в КрНУ, у т.ч. шляхом запровадження посади «уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції».

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ констатує, що викладацький склад має потужний науково-педагогічний потенціал для забезпечення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Освітній процес за обов'язковими компонентами ОП забезпечують 7 НПП, серед яких 2 доктора наук, професора (О. Маслак, А. Почтовик), 1 кандидат наук, доценти (Н. Гришко), 1 доктор філософії (Я. Яковенко), 3 кандидати наук (Д. Пирогов, О. Глазунова, В. Таловер). Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію освітніх компонентів ОП, відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та забезпечується досягненням визначених ОП цілей та ПРН. Гарант ОП має досвід проведення тренінгів з економічних питань для керівництва підприємств регіону. ЕГ були надані документи про підвищення кваліфікації та стажування за останні 5 років, що наведені в таблиці 2. Зведена інформація про викладачів та на сайті кафедри (<http://surl.li/lcnbp>). ЕГ дійшла висновку, що на ОП "Економа" сформовано потужне наукове середовище. Аналіз Таблиці 2 ВСО, персональних сторінок викладачів, які забезпечують реалізацію обов'язкових компонентів ОП, їх профілів ORCID ID та Google Scholar ID (<http://econ.kdu.edu.ua/sklad-kafedry.html>) засвідчив, що усі НПП є активними дослідниками, регулярно підвищують професійну кваліфікацію (в тому числі й у формі стажування), мають наукові та науково-методичні праці, що відповідають пункту 38 Ліцензійних вимог. У КрНУ діє Положення про рейтингове оцінювання діяльності НПП КрНУ (<http://surl.li/masit>), здійснюється щорічний моніторинг рівня професіоналізму НПП, за результатами якого визначається рейтинг викладачів у різних номінаціях, що є позитивною практикою (гарант ОП Маслак О.І. входить до першої п'ятірки штатних викладачів у загальному рейтингу викладачів (рейтинг за 2022/2023 нр.) (<http://surl.li/lcjja>). Високу професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, відзначає і керівництво КрНУ (<http://surl.li/lcjja>). Під час спілкування у фокус-групах, неодноразово здобувачі та випускники надавали високу оцінку професійним якостям НПП. Позитивною практикою є формування науково-педагогічного персоналу кафедри з числа випускників ОП "Економіка". Отже, ЕГ переконалась, що професійна кваліфікація викладачів в цілому забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП здійснюється у відповідності до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і наукових працівників КрНУ (затвердженого Вченою радою та введеного в дію Наказом ректора № 126-1 від 13.07.2021р.) http://www.kdu.edu.ua/Documents/polog_konkurs_vakancii_2022.pdf, Статуту КрНУ <http://www.kdu.edu.ua/Documents/StatutKrnU.pdf>. Зазначений Порядок відповідає чинним вимогам Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» й визначає: обов'язковість наявності у претендентів на заміщення вакантних посад відповідних наукових ступенів, вчених знань та/або повної вищої освіти; процедуру проведення конкурсного відбору та обрання за конкурсом, перелік документів для участі у конкурсі. Необхідний рівень професіоналізму претендентів на вакантні місця забезпечується шляхом обговорення їх кандидатур на засіданнях кафедр, надання переваг особам із науковими ступенями та вченими званнями, наявністю підвищення кваліфікації за останні п'ять років, враховуються показники рейтингу викладача, наявність практичного досвіду. Самі викладачі ОПП на зустрічі з ЕГ засвідчили, що вони добре обізнані з існуючими процедурами конкурсного відбору, а самі ці процедури сприяють забезпеченню належного рівня професіоналізму для якісної реалізації ОП. ЕГ дійшла висновку, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час акредитаційної експертизи членами ЕГ було встановлено факти залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, під час зустрічі з роботодавцями, всі присутні підтвердили свою участь у реалізації ОП у різний спосіб: участь у семінарах з обговорення ОП, подача письмових пропозицій щодо

покращення та реалізації ОП, рецензування ОП, обговорення змісту ОК, викладання фахових ОК та керування практикою здобувачів освіти. Так, В. Бабіченко (заступник директора з фінансових питань корпорації «ЕкоЕнерго») зазначив, що співпраця з кафедрою базується на угоді, згідно з якою відбуваються зустрічі з НПП, де обговорюються спільні перспективи і напрямки освітньої діяльності, запропоновано внести дисципліну «Трансформація бізнес-моделей та управління змінами», проходив анкетування; Д. Лозовик (директор Крюківської РА виконавчого комітету Кременчуцької МР) повідомив про участь здобувачки у А. Савелової у програмі стажування, проходив анкетування двічі на рік, також у наступному семестрі буде викладати дисципліну як сумісник; В. Максимова (начальник фінансово-економічного відділу КП «Теплоенерго») брала участь у міжнародному конкурсі як член журі (Міжнародний конкурс студентських наукових робіт з "Економіки"), викладає дисципліну на ОП; М. Попов (головний інженер проєкту ТОВ «Астарт Агро Протеїн»; керівник проєктів ТОВ «Глобинський біоенергетичний комплекс») розповів про проходження практики здобувачами освіти та збирання матеріалів для написання кваліфікаційної роботи.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За даною ОП періодично працюють професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Так, безпосередньо до викладання навчальних дисциплін залучені В.Таловер, В.Максимова, В.Яворський, Д. Лозовик. У проведенні гостьових лекцій, тренінгів, майстер-класів, ділових ігор, тощо брали участь професіонали-практики та експерти галузі (В.Бабіченко - заступник директора з фінансових питань корпорації «ЕкоЕнерго», П.Лихман – директор ПП «Спеціаліст» та інші). Новітньою практикою на ОП є запрошення для проведення циклів занять іноземних експертів галузі (Varujan Petrosjan – підприємець, засновник «Petrosjan Coaching & Consultancy» (PCFC), Східам, Нідерланди, Хатуна Бучашвілі – процесний менеджер відділу цифрової трансформації та безперервної оптимізації процесів Majorel LLC; Павел Мьонсек – психолог, коуч, бізнес-тренер, Польща; Hanna Hajova – Regional Category Manager HR Services у компанії Novartis, Чехія; Yuliia Holodniak – IT-рекрутерка у SQUAD, Португалія; Iryna Zelenina – Dr. rer. nat., Process Engineer в imes, Бельгія), про що свідчать відомості СО. Новітньою практикою на ОП є започаткування та проведення освітнього марафону «Економісти разом» (національний та міжнародний формат) та літньої школи «Let's Renovate Ukraine», спікерами яких були як вітчизняні та міжнародні професіонали-практики та експерти галузі <http://econ.kdu.edu.ua/economics-summer-camp.html>. Отже, ЕГ переконалася у широкому залученні професіоналів практиків, експертів у галузі до викладання на ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників КрНУ http://www.kdu.edu.ua/Documents/polog_pidv_kval_KrNU_2022.pdf. Професійний розвиток НПП ОП забезпечується шляхом підвищення кваліфікації у різних формах: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участь у семінарах, практикумах, тренінгах тощо. НПП кафедри проходили стажування та підвищення кваліфікації на підприємствах: О. Маслак, Н. Гришко – СП «Молочарське», Д.Пирогов – ТОВ «Еджокейшнл Ера»; А. Почтовюк – ПрАТ «Кредмаш». О. Маслак, Н. Гришко, Я. Яковенко проходили закордонне стажування та підвищення кваліфікації в університетах Польщі, Естонії, Чехії, США. Крім того, викладачі підвищують свою кваліфікацію в ЗВО, освітньо-наукових установах і організаціях України з якими в університеті укладені договори. Зокрема, О. Маслак – у Національному університеті природокористування України; О. Маслак, Н. Гришко, Д. Пирогов, О. Глазунова, Я. Яковенко – у Національному університеті біоресурсів і природокористування України; Н. Гришко, Я. Яковенко – у Хмельницькому національному університеті; Я. Яковенко – НТУ ХПІ тощо http://econ.kdu.edu.ua/files/pidvyshch.kval.zvit_19-23.pdf. Викладачі ОП активно беруть участь у наукових конференціях та публікують свої дослідження у наукових журналах. Наукові досягнення зазвичай використовуються у навчальному процесі. Регулярний моніторинг і огляд ОП передбачає постійне оновлення вмісту ОК, методів навчання, та системи оцінювання. Функціонує Центр підвищення кваліфікації та професійної адаптації КрНУ, який пропонує різноманітні програми підвищення кваліфікації на платній основі (<http://surl.li/lnfyx>), що зазначено в План-графіку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у КрНУ на 2022/2023 нр. На 2023/2024 нр. План-графік на сайті не розміщено, а також не активні посилання щодо переліку виданих документів про підвищення кваліфікації у 2023 році.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Колективним договором http://www.kdu.edu.ua/Documents/Kol_dogovir_2021.pdf, Положенням про матеріальне стимулювання працівників <http://www.kdu.edu.ua/Documents/Premiyuvannia.pdf>, Правилами внутрішнього трудового розпорядку КрНУ http://www.kdu.edu.ua/Documents/pravila_rozpor.pdf. Система матеріального стимулювання викладачів реалізована у вигляді премій за складність і напруженість, за вагомі досягнення у роботі, щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП за критеріями якості навчальної роботи, підготовки підручників та іншого методичного забезпечення, наукової роботи, публікацій в Scopus і в фахових виданнях, підвищення кваліфікації. Моральне стимулювання НПП

відбувається шляхом нагородження державними нагородами, грамотами та подяками. Як свідчать відомості СО всі викладачі ОП були заохочені як грамотами, подяками, так і грошовими преміями.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В ЗВО сформовано високопрофесійне наукове середовище, що має потужний потенціал для постійного удосконалення та розвитку. Викладачі, що реалізують ОП, мають високий рівень публікаційної активності, в тому числі в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science. НПП приймає участь у міжнародних проєктах та наукових стажуваннях. Здійснюється щорічний моніторинг рівня професіоналізму НПП, за результатами якого визначається рейтинг викладачів за номінаціями. Склад НПП кафедри включає випускників ОП "Економіка". Роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу. Роботодавці-випускники беруть участь в реалізації ОП, у т.ч. викладають обов'язкові ОК та керують практикою здобувачів. Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців, у т. ч зарубіжні, беруть участь у проведенні гостьових лекцій, тренінгів, майстер-класів, ділових ігор, є учасниками та спікерами освітніх марафонів «Економісти разом» та «Економісти разом» (Міжнародна версія), літньої школи «Let's Renovate Ukraine». НПП підвищують професійну кваліфікацію шляхом стажування та підвищення кваліфікації на підприємствах регіону, освітньо-наукових установах, університетах Польщі, Естонії, Чехії, США. Фахова експертність НПП, задіяного в реалізації ОП, підтверджена практикою проведення тренінгів з економічних питань для керівництва підприємств регіону.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність безкоштовних програми підвищення кваліфікації для НПП КрНУ, що пропонуються Центром підвищення кваліфікації та професійної адаптації КрНУ. Рекомендовано керівництву ЗВО до початку 2024 року визначити можливість організації безкоштовних програм підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників КрНУ, а Центру підвищення кваліфікації та професійної адаптації КрНУ до початку другого семестру 2023/2024 нр. включити їх до План-графіку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у КрНУ на 2023/2024 нр.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 6.1 - 6.4 та 6.6 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 6.5. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Сформовано високопрофесійне наукове середовище, що має потужний потенціал для постійного удосконалення та розвитку. Викладачі, що реалізують ОП, мають високий рівень публікаційної активності, в тому числі в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science. НПП приймає участь у міжнародних проєктах та наукових стажуваннях. Здійснюється щорічний моніторинг рівня професіоналізму НПП, за результатами якого визначається рейтинг викладачів за номінаціями. Склад НПП кафедри включає випускників ОП "Економіка". Роботодавці-випускники викладають обов'язкові ОК та керують практикою здобувачів. Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців, у т. ч зарубіжні, проводять гостьові лекції, тренінги, майстер-класи, ділові ігри, є учасниками та спікерами освітніх марафонів, літньої школи. НПП підвищують професійну кваліфікацію шляхом стажування та підвищення кваліфікації на підприємствах регіону, освітньо-наукових установах, університетах Польщі, Естонії, Чехії, США. Фахова експертність НПП, задіяного в реалізації ОП, підтверджена практикою проведення тренінгів з економічних питань для керівництва підприємств регіону. Виявлений недолік не впливає на досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання та може бути усунений найближчим часом. ОП за Критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення та бібліотечний фонд КрНУ є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів ОП Економіка. Досягнення цілей, визначених ОП та її програмних результатів забезпечується матеріально-технічною базою КрНУ, яка відповідає ліцензійним вимогам. Приміщення КрНУ знаходяться в його власності та мають площу 67850 кв.м., на якій розміщено 10 навчальних корпусів, корпус навчально-виробничих майстерень, службовий корпус, 3 гуртожитки, басейн, спортивний комплекс, критий манеж та автогосподарство. Площа навчальних приміщень 22420 кв.м, з навчальними аудиторіями, кімнатами адміністративного персоналу, актові зала, буфет, бібліотека, спортивний комплекс Політехнік із критим легкоатлетичним манежем і стадіоном, басейн та критий манеж зі скеледроном. З 2014 р. в університеті проводиться Чемпіонат України зі скелелазання серед студентів. Матеріально-технічна база КрНУ дозволяє проводити Універсиади з 10 видів спорту. Університет має власний спортивно-оздоровчий табір на Дніпрі та веслувальну базу. В центральному корпусі є пандус для студентів з особливими потребами, кнопка виклику охорони. На випадок повітряної тривоги в навчальних корпусах 2,5,7 є сертифіковані бомбосховища. В туалети з сучасним ремонтом, присутні кабінки для студентів з особливими потребами. Є окремий кабінет психологічної підтримки студентів. В навчальному корпусі обладнано комп'ютерні класи за рахунок коштів, отриманих від гранту від Університету ім. Лестера Велика Британія. Створено спеціалізовані навчальні аудиторії «Трансфер знань» та «Open scientific youth hub» для здобувачів ОП. КрНУ має 3 гуртожитки. З початком війни університет віддав 1 гуртожиток для переселенців. Інформація про наявність гуртожитків на сайті розділ Гуртожитки <https://cutt.ly/Qwn6BSKA>. Університет випускає власну газету. Університет є засновником власного фахового видання Вісник КрНУ та ще чотири фахові наукові журнали. Університет має велику сучасну бібліотеку та три читальні зали у навчальних корпусах, а також залу електронної бібліотеки та ДС офіс, обладнаний найсучаснішою комп'ютерною технікою. Документний фонд бібліотеки містить біля 310 000 паперових видань та близько 265 000 електронних видань. Електронна бібліотека налічує понад 100 Gb літератури, пропускна здатність Internetу 200 Mbit. Університет має безкоштовний доступ до баз Scopus s Web of Sciens. Університетська бібліотека має фонд наукової, навчальної, довідкової літератури та періодичних видань зі спеціальності <https://cutt.ly/2wn62PAn>. В університеті створено навчально-інформаційний портал, який включає в себе систему Moodle <https://cutt.ly/Rwn622EA>, Інституційний репозитарій та бібліотеку <https://cutt.ly/qwn69obE>. Вхід до цих ресурсів персоналізований. Університет постійно удосконалює навчальну базу, що здійснюється за рахунок грантової підтримки. Два роки тому було здійснено капітальний ремонт 2 поверху, де розміщена кафедра.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП Економіка завдяки вільному доступу до інформаційних ресурсів, а також наявності якісної матеріально-технічної бази. В КрНУ наявні мультимедійні лекційні аудиторії, комп'ютерні класи, актові зала. В межах зустрічей експертної групи зі здобувачами вищої освіти та НПП встановлено, що доступ до інфраструктури університету та інформаційних ресурсів в межах ОП «Економіка» необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності здійснюється безоплатно. В освітньому процесі за ОП використовуються Інтернет-технології. Здобувачі мають цілодобовий безоплатний доступ до Moodle (<https://cutt.ly/lwmqiO7P>), Microsoft Office 365, Wi-Fi, каталогу науково-технічної бібліотеки, електронного репозитарію (<https://cutt.ly/3wmqi8wy>). Завдяки співпраці КрНУ з компаніями «Деволт» та «Майкрософт Україна» університет отримав на 1 рік безкоштовну ліцензію для викладачів та здобувачів для користування екосистемою «Microsoft 365», яка має розширені можливості доступу до унікальних програмних продуктів: «Stream», «Visio», «Lists», «Share Point», «Power Automate», «Projec» та спецпрограми-надбудови. Також для проведення навчальних занять (зокрема з «Глобальної економіки») використовується програма «SmartPLS-4» для здійснення процесу моделювання. Комп'ютерно-комунікаційна мережа КрНУ підключена через Wi-Fi та дозволяє надавати вільний доступ здобувачів і НПП до мережі Internet. Навчально-методичні матеріали у повному обсязі викладені в Moodle (<https://cutt.ly/8wmqoc2F>). Для виявлення та врахування потреб і інтересів здобувачів у КрНУ діє анонімна «Скринька довіри», що знаходиться на 1 поверсі Університету та розміщена в онлайн доступі на сайті університету в розділі «Зв'язок з адміністрацією» <https://cutt.ly/6wmqoPQG>. Проводяться соціологічні опитування, функціонує студентське самоврядування та рада молодих вчених, інформація про яких розміщена на сайті КрНУ (<http://surl.li/envio>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відповідно до Статуту КрНУ (п. 7.23) <http://surl.li/ecgnu> та Стратегічної програми розвитку КрНУ (стор. 49) (<http://surl.li/jtuw>) здійснюється забезпечення здобувачам вищої освіти безпечних та нешкідливих умов навчання, праці та побуту. Усі учасники освітнього процесу повинні виконувати вимоги інструкцій з охорони праці, техніки безпеки, санітарії, протипожежної безпеки. Це регламентується Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в КрНУ №201-1 від 21.06.2019 р. (<https://cutt.ly/JwmqaGxG>). Наразі, у часи воєнного стану, на випадок повітряної тривоги в навчальних корпусах 2,5,7 є сертифіковані бомбосховища. В КрНУ систематично проводять роз'яснювальну, просвітницьку, санітарно-профілактичну роботу, спрямовану на формування у молоді здорового способу життя, дотримання правил внутрішнього розпорядку та морально-етичних норм з питань гігієни та санітарії відповідно до Положення «Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці» №60-1 від 18.05.2019 2019 р., що розміщено на сайті КрНУ (<https://cutt.ly/Pwmqa35f>), Положення

про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського №111-1 від 9.04.2019 р. (<https://cutt.ly/owmqsch5>). В університеті працює медпункт, який надає здобувачам і НПП першочергову допомогу в разі потреби та «Психологічна майстерня» (<http://surl.li/jfrcr>), яка надає психологічну підтримку здобувачам і НПП. Проводяться круглі столи, відкриті лекції та роз'яснювальна робота про етіологію булінг-акту, форми захисту від психологічного насильства, протидію нарко, алкозалежності та тютюнопаління (розроблено Положення «Про політику запобігання і протидію булінгу (цькуванню) у Кременчуцькому національному університеті ім. М. Остроградського» №261-1 від 31 грудня 2021 р., що розміщено на сайті КрНУ за посиланням (<https://cutt.ly/dwmqdy1C>). Також виховну та роз'яснювальну роботу з кожною академічною групою здобувачів ОП проводить куратор. Задоволеність потреб та інтересів здобувачів визначають шляхом регулярних опитувань (<http://surl.li/lypya>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до Положенням «Про організацію освітнього процесу», №182-1 від 01.10.2021 р. (<https://cutt.ly/WwmqfTKY>) в КрНУ сформовано механізми освітньої та організаційної підтримки здобувачів, зокрема: доступ до вищої освіти, академічна свобода, організація освітнього процесу та її форми, технології проведення контрольних заходів, атестація здобувачів, облік успішності та контроль якості результатів навчання тощо. Комунікація викладачів із здобувачами ОП Економіка здійснюється безпосередньо під час лекцій, практичних занять, консультацій тощо. Систематично проводяться години куратора, соціально-просвітницькі та інтелектуальні заходи (<http://surl.li/majwn>, <http://surl.li/lyfyj>) (Міжнародна акція Всесвітнього дня прибирання «World Cleanup Day»; інструктажі з пожежної безпеки, охорони праці та електробезпеки, а також щодо дотримання безпеки у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» та виникнення надзвичайних ситуацій (<http://surl.li/majvr>)). Здобувачі ОП Економіка мають можливість залишити анонімне звернення через анонімну «Скриньку довіри», що знаходиться на 1 поверсі Університету або на сайті КрНУ в розділі «Зв'язок з адміністрацією» <https://cutt.ly/Swmqfo8C>. В КрНУ діє Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених. Інформація про його діяльність оприлюднена на сайті університету за посиланням (<http://surl.li/envio>). Студентське самоврядування КрНУ (<https://cutt.ly/3wmqgd5a>) забезпечує захист прав та інтересів здобувачів, їх участь в управлінні ЗВО і спрямоване на соціально-економічний захист прав та інтересів здобувачів; поліпшення умов побуту, відпочинку, медичного обслуговування, оздоровлення; розвиток студентського самоврядування тощо. Спільно з адміністрацією студентський актив розподіляє житловий фонд гуртожитків, вирішує питання розподілу стипендіального фонду, заохочення здобувачів. В КрНУ діє Телефонна «гаряча лінія» (<https://cutt.ly/1wmqgm0o>), за якою можна оперативно інформувати керівництво про зловживання та інші негативні явища в університеті. В разі не вирішення проблемних питань наведено Порядок подання електронних звернень громадян до МОНУ <https://cutt.ly/9wmqgBku>. В КрНУ створено «Психологічну майстерню» (<http://surl.li/jfrcr>) яка надає психологічну підтримку здобувачам і НПП для вирішення їх проблем в умовах військового стану. Здобувачі мають можливість опанувати Інтерактивний курс бізнес-англійської "Essential English for economists, accountants, financiers, marketers and managers" (<http://surl.li/majsr>) та безкоштовний факультатив з англійської мови "English Quickly" (<http://surl.li/majtg>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У КрНУ передбачено умови для навчання осіб з особливими потребами з метою їх соціалізації та забезпечення доступності та результативності навчання. Університет створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами таким чином, щоб вони мали можливість повноцінно соціалізуватися та результативно навчатися. Навчальний корпуси оснащені засобами безперешкодного доступу осіб з особливими потребами відповідно до вимог державних будівельних норм (перила на вході до будівлі, пандус). В туалетах зроблений сучасний ремонт, присутні окремі кабінки для студентів з особливими потребами. Приймальна комісія КрНУ здійснює прийом осіб, що мають право на вступ за спеціальними умовами (за результатами вступних іспитів або співбесід) детальні умови розміщено в «Правилах прийому на навчання на здобуття вищої освіти в Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського в 2023 році» №68-1 від 27.04.2023 р. <https://cutt.ly/7wmqhWg5>. В КрНУ розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського (КрНУ)» №286-1 від 07.11.2018 р. <https://cutt.ly/EwmqhS8g>. Також є Висновок сертифікованого експерта щодо доступності для маломобільних груп населення до учбових та допоміжних приміщень нежитлової будівлі корпусу №1 КрНУ <https://cutt.ly/PwmqhZxW>. Для здобувачів з дітьми на кафедрі економіки організовано дитячий куток з іграшками. Укладено Договір про співпрацю з ГО «Спілка Ветеранів Добровольців України» <https://cutt.ly/jwmqh4cE>. Активно залучаються колишні учасники АТО/ООС, які навчаються на ОП, що сприяє їх соціальній адаптації. Для здобувачів категорії тимчасово переміщених осіб проводяться заходи, що сприяють адаптації до нових умов (наприклад, за програмою «Відкритий світ», що фінансується Конгресом США та здійснюється Центром лідерства «Відкритий світ» при бібліотеці Конгресу США <https://cutt.ly/pwmqjt02>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною

для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій реалізуються в КрНУ відповідно до Положеннями «Про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією» №235-1 від 14.12.2021 р. <https://cutt.ly/hwmqjQVs>, Положення щодо політики гендерної рівності №260-1 від 31.12.2021 р. <https://cutt.ly/DwmqjAiX>, Положення «Про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у Кременчуцькому національному університеті ім. М. Остроградського» №261-1 від 31.12.2021 р. <https://cutt.ly/TwmqjXbk> Положення «Про порядок запобігання та урегулюванню конфліктів інтересів» №160-1 від 01.09.2023 р. <https://cutt.ly/vwmqjben>. Для вирішення конфліктних ситуацій в КрНУ розроблена Пам'ятка здобувачам щодо «Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у КрНУ» <https://cutt.ly/swmqkt63>. В КрНУ врегулюванням конфліктних ситуацій займається Комісія з етики, склад якої наведено <https://cutt.ly/awmqkgCn>. Порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (оскарження дій науково-педагогічних працівників, результатів контрольних заходів, інших видів конфліктних ситуацій) наведено на сайті КрНУ <https://cutt.ly/LwmqkTdW>. Для анонімних звернень здобувачів організовано телефонну «Гарячу лінію» <http://surl.li/jtxp>, розташована скринька довіри в I корпусі ЗВО. Є можливість здійснення інтерактивного зв'язку з адміністрацією <http://surl.li/ecrfi>, організовано прийом адміністрацією університету з особистих питань. Інформування здобувачів щодо зазначених документів та форм зв'язку проводиться кураторами академічних груп, а також на сайті КрНУ. Окрім того, на стендах кафедри розміщені QR-коди для швидкого доступу на зазначені інформаційні сторінки. З метою недопущення настання конфліктних ситуацій в процесі навчання за ОП викладачі кафедри Економіки за період 2021-2023 р.р. пройшли онлайн-курси на платформі «Prometheus» на тему: «Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти», «Жінки та чоловіки: гендер для всіх», «Курс «Crisis Communication» <http://surl.li/ldofx>. За період реалізації ОП Економіка випадків звернень щодо вирішення конфліктної ситуації зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Для організації навчання за ОП використовується сучасна оновлена матеріально-технічна база. Постійне удосконалення матеріально-технічної бази за рахунок власних коштів та коштів грантодавців. Навчальні аудиторії обладнані сучасним мультимедійним обладнанням та доступом до інтернет мережі. У корпусах безкоштовний Wi-Fi. Спеціалізовані навчальні аудиторії «Трансфер знань» та «Open scientific youth hub» для здобувачів ОП. Організовано безкоштовне користування системою «Microsoft 365» (терміном 1 рік), яка має розширені можливості доступу до унікальних програмних продуктів. Бібліотека забезпечена сучасною навчальною та допоміжною літературою із специфіки ОП Економіка. Доступ електронної бібліотеки є відкритим і безкоштовним та здійснюється через Інституційний репозиторій. Безкоштовний доступ до баз Scopus s Web of Science. Організовано інтерактивний курс бізнес-англійської "Essential English for economists, accountants, financiers, marketers and managers" та безкоштовний факультатив кафедри економіки з англійської мови "English Quickly". Науковий фаховий журнал «Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського» з секцією "Економіка і управління підприємствами, галузями, національним господарством". Освітні компоненти ОП забезпечені повним комплектом навчально-методичних комплексів, які розміщено в онлайн системі Moodle. Безпека для життя та здоров'я здобувачів ОП Економіка забезпечена відповідними засобами пожежогасіння, планами евакуації, запасним виходом та іншими засобами, проводяться заходи з інструктажу з правил безпеки. Розроблено Порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (оскарження дій науково-педагогічних працівників, результатів контрольних заходів, інших видів конфліктних ситуацій). Створена Комісія з етики для врегулювання конфліктних ситуацій. Анонімна телефонна «Гаряча лінія», скринька довіри, "Вікно звернень" на сайті кафедри. Для здобувачів з дітьми на кафедрі економіки організовано дитячий куток з іграшками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліків за Критерієм 7 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами експертизи ЕГ дійшла висновку, що недоліків за даною ОП не виявлено. Повна узгодженість за підкритеріями 7.1-7.6. Візрцевість даної програми визначається: -потужна матеріально-технічна база, яка сприяє досягненню всіх ПРН. - спеціалізовані навчальні аудиторії, у т.ч. «Трансфер знань» та «Open scientific youth hub»,

обладнано сучасним мультимедійним обладнанням та доступом до інтернет мережі. - використання різноманітних дистанційних платформ, у т.ч. системи «Microsoft 365», вільний доступ до спеціальних програмних продуктів.; - інтерактивний курс бізнес-англійської "Essential English for economists, accountants, financiers, marketers and managers" та безкоштовний факультатив кафедри економіки з англійської мови "English Quickly"; - безкоштовна психологічна підтримка для здобувачів; - секція "Економіка і управління підприємствами, галузями, національним господарством" у науковому фаховому виданні «Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського»; - інституційні та матеріально-технічні умови для навчання здобувачів з особливими потребами. - комісія з етики для врегулювання конфліктних ситуацій. - анонімна телефонна «Гаряча лінія», скринька довіри, "Вікно звернень" на сайті кафедри; - умови для задоволення соціальних потреб здобувачів ОП з дітьми на просторі кафедри економіки.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Підготовка за спец. 051 в КрНУ має історію з 2006 р. За цей час ОП зазнає постійних удосконалень. У 2020 р. в ОП було враховано вимоги Стандарту вищої освіти (<https://cutt.ly/Nwn7CTnw>). Загальні вимоги до вмісту, обсягу ОП визначено Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ecfy>), Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм (<http://surl.li/fhtor>), Положенням про гарантії освітніх програм (<http://surl.li/mydq>), Положенням про проектну, робочу групи та групу забезпечення спеціальності (<http://surl.li/jgmja>). До складу робочої групи з розробки ОП «Економіка» в 2022р, 2023 р. залучено роботодавців та здобувачів (<http://surl.li/jgmyg>), у т.ч. міжнародного експерта галузі – Х. Бучашвілі (Грузія) та представника міжнародної академічної спільноти – О. Прокопенко. Організація і здійснення загальноуніверситетського моніторингу ОП покладається на керівництво закладу, структурні підрозділи КрНУ (у т.ч. на Центр моніторингу якості освіти та академічної чесності (<http://surl.li/ecnio>), що ініціює проведення анкетування учасників освітнього процесу (<http://surl.li/ecfsq>), керівництво факультету та кафедри, що передбачено Системою забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (внутрішня система забезпечення якості), положення про яку затверджено у 2022 році (<http://surl.li/ewqls>) Порівняння ОП 2023 р. з ОП 2022 р. виявило, що ОП зазнало суттєвих змін як в переліку обов'язкових і вибірковок ОК, так і в змістовному наповненні ОК (внаслідок впровадження результатів власних наукових досягнень НПП та здобувачів освіти ОП в навчальний процес (<http://surl.li/ilrfu>); впровадження результатів Міжнародного науково-педагогічного стажування International internship Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience, Poland, 2021 р. – ООК-4 Креативні технології в управлінні проектами(комплексне індивідуальне завдання)), а також в підходах до організації освітнього процесу (у т.ч. шляхом залучення до аудиторних занять фахівців-практиків (<http://surl.li/lymlf>, <http://surl.li/lbqmk>), організації Economics Summer Camp "Let's Renovate Ukraine"). За період 2022- 2023 рр. відбулися зміни в ОП: скореговані мета та основний фокус ОП на поглиблення євроінтеграційних процесів та відбудови економіки України на інноваційних засадах, в ОП 2023 року додані обов'язкові ООК-5 «Стратегічне управління інноваційним розвитком економіки України в умовах євроінтеграції» і ООК-6 «Трансформація бізнес-моделей та управління змінами», вибіркові ОК - «Управління трансфером технологій», «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю», «Управління вартістю інноваційного бізнесу» (<http://surl.li/lchuj>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В КрНУ та на ОП Економіка передбачені та застосовуються механізми залучення здобувачів вищої освіти як партнерів до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, врахування їх позиції під час удосконалення ОП. Здобувачі є учасниками робочих груп ОП (Чеколя К.), запрошуються на засідання кафедри для розгляду та обговорення напрямів удосконалень в реалізації освітнього процесу на ОП (Прот. № 22 від 02.06.2023 р.); беруть участь в засіданнях робочих груп щодо перегляду ОП Економіка (<http://surl.li/lyngv>, <http://surl.li/lynhh>); є учасниками засідань науково-методичного семінару кафедри економіки - В. Коробка, К. Чеколя, Є. Марченко (<http://surl.li/lynja>). Свою участь в зазначених заходах підтверджували здобувачі і під час фокус-групи із здобувачами (зустріч 3). При оновленні ОП 2023 р. враховано пропозиції здобувачів - Чеколя К. (викладання дисциплін англ. мовою; включення до НП вибір. дисц. «Фінанс. менеджмент»), Марченко Є.Г. (доповнення критеріїв оцінювання). КрНУ 2 рази на рік після сесії проводить опитування здобувачів вищої освіти. Анкети опитувань розміщено на сайті (<https://cutt.ly/wwnMNqat>). Результати анкетування розміщено на сайті (<https://cutt.ly/AwnMMobZ>) та обговорюються на засіданнях факультету та кафедр, про що зазначали учасники фокус-груп. Кафедра проводиться власні опитування здобувачів освіти щодо якості підготовки за освітньо-професійною програмою, з питань академічної доброчесності, щодо організації навчального процесу та формування індивідуальної освітньої траєкторії (<https://cutt.ly/bwn7RGjb>) та обговорює результати на засід. кафедри (<https://cutt.ly/lwn1jw>, <https://cutt.ly/bwn7RGjb>). На фокус-групі здобувачі освіти демонстрували свою обізнаність з процедурою анкетування. За результатами останнього анкетування, у якому взяли участь 20 осіб ОП, здобувачі оцінюють ОП «Економіка» як таку, що реалізує їхнє право на вибір індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечує формування загальних і спеціальних компетентностей, що відповідають сучасним вимогам ринку праці, відмічають ефективність методів навчання, високу якість, сучасність та актуальність навчального матеріалу. Представники студентського самоврядування, вони підтвердили, що беруть участь в процедурах удосконалення ОП як члени

Вченої ради КрНУ, факультету. Здобувачка Чеколя К. на фокус-групі зазначила, що мала досвід звернення до гаранта ОП з пропозицією щодо створення на кафедрі дитячого куточка у зв'язку з тим, що у здобувачів програми є маленькі діти. Її пропозиція була врахована. Серед інших її пропозицій, які враховані, - проєкт кольорового патріотичного розфарбування укриття 5 корпусу (<http://surl.li/jhikb>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання залучені до процесу періодич. перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Кафедра має договори щодо співпраці з ГО «Кременч. міська організація роботодавців», ГО «Добровольці України», ГО «КМТ ІНВАЛІДІВ ПООІ» та використовує договірні відносини для організації позааудитор. заходів та забезпечення підтримки здобувачів освіти із особливими потребами (<http://surl.li/lbqzc>). Роботодавці залучаються до перегляду ОП шляхом: - участі у роб.групі ОП (підтвердили участь нач. фін.-економ. відділу КП «Теплоенерго» (Прот. від 14.04.2023 р. <https://cutt.ly/zwnMttA6>); процесний менеджер Majorel LLC (Грузія) Бучашвілі Х. зазначила, що приймає участь у засіданнях роб. групи); - надання рецензій на ОП (перший заст. міського голови м. Кременчук); - участі в засіданнях Ради роботодавців спец. економіка КНУ щодо питань оновлення та модернізації ОП (Прот. № 4 від 10.04.2023 р. <https://cutt.ly/xwnN6R8b>). Участь в засіданнях підтвердив директор Крюківської районної адміністрації виконкому КМР; провідний аудитор систем менеджменту ТОВ «ГЛОБАЛ СЕРТИФІК»; - участі в засіданнях кафедрах (Прот. № 13 від 24.01.2023 р. <https://cutt.ly/UwnMuWWH>, Прот. № 19 від 18.04.2023 р. <https://cutt.ly/hwnMyXNY>). Заст. директора з фін. питань корпорації «ЕкоЕнерго» відзначив свою систематичну участь в процесах оновлення та удосконалення ОП. Роботодавці зазначили, що всі пропозиції, які надаються під час зустрічей з керівництвом ОП, враховано та впроваджено. На фокус-групі роботодавці підтвердили факт їх співпраці з каф. та гарантом ОП, що втілюється у розробку та реалізацію заходів з практич. підготовки здобувачів (Бабіченко В.В., Попов М.О., Максимова В.О., Скляр М.О.). До аудитор.занять (на умовах зовнішнього сумісництва) залучено фахівців-практиків: Попова М., Максимову В., Таловера В. В ОП 2023 р. враховано пропозицію Максимової В - додано до НП ООК-7. Вклад в удосконалення ОП мають випускники ОП: Писаренко Н.Ю. у 2022 році внесла пропозиції розширити зміст ОК «Економічна діагностика» за рахунок складової управління бізнес процесами. Пропозицію Панчеліної Ю.М. щодо викладання дисциплін англ.мовою враховано в ОП 2023 р. Роботодавці відзначили, що їх задовольняє рівень фахової підготовки здобувачів, що відповідає запитам ринку праці та потребам регіону. З метою визначення ставлення роботодавців до організації освітнього процесу в КНрНУ та ОП Економіка, рівня сучасності і практичної орієнтованості ОП, рівня якості отримуваних здобувачами вмінь і практичних навичок, а також для отримання рекомендацій від роботодавців, організовано щорічне опитування як на загальноуніверситетському, так і кафедральному рівні. Участь в опитуваннях роботодавці підтвердили під час зустрічей 5 та 6. Проте, анкетування, що ініціюється Центром моніторингу якості освіти та академічної чесності та проводиться на сайті КрНУ (<https://cutt.ly/wwwMNqat>) потребує введення паролю та звернення до гаранта ОП за додатковими роз'ясненнями

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На ОП Економіка робота з випускниками відбувається системно. Основні напрямки роботи із випускниками включають: - робота випускників у робочій групі ОП (Максимова В., начальник фінансово-економічного відділу КП «Теплоенерго», випускниця ОП 2021 р.); - включення випускників до складу Ради роботодавців спеціальності та до її засідань, де обговорюються пропозиції щодо оновлення та модернізації ОП: Таловер В., к.е.н., директор ТОВ «Спірітус-Вишняки», Максимова В., начальник фінансово-економічного відділу КП «Теплоенерго» (<http://surl.li/lyphl>); - залучення випускників ОП до викладання ОК на умовах зовнішнього сумісництва (Таловер В. ООК-2 Бізнес-культура та тимблдинг, Максимова В. ООК-7 Аналітичне забезпечення управління розвитком бізнесу); - запрошення випускників до проведення позааудиторних заходів, організаційного комітету науково-практичних конференцій (<http://surl.li/lypna>) та конкурсів (<http://surl.li/lxwod>), - участь у наукових семінарах кафедри економіки (<http://surl.li/lypqk>). Сформована Спілка випускників кафедри (<http://surl.li/ibzmt>). Вклад в удосконалення ОП мають випускники ОП: Писаренко Н.Ю. у 2022 році внесла пропозиції щодо розширення змісту дисципліни «Економічна діагностика» за рахунок складової управління бізнес процесами. Пропозицію Панчеліної Ю.М. щодо викладання дисциплін англ.мовою враховано в ОП 2023 р. Щорічно організується загальноуніверситетське та кафедральне опитування випускників щодо якості навчання, рівня практичної підготовки, пропозицій щодо вдосконалення навчального процесу, підвищення відповідності мети та основного фокусу сучасними вимогам ринку праці (<http://surl.li/lypya>, <http://surl.li/lypzl>). Випускники ОП різних років на фокус-групі виявили свою обізнаність з процесами забезпечення якості освіти, які реалізує керівництво ОП та відданість подальшій співпраці з КрНУ та кафедрою економіки.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти КрНУ (СЗЯОД) дозволяє вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП та освіт. діяльності з реалізації ОП (<http://surl.li/ewqls>). Осн. напрямками СЗЯОД на ОП є:

- постійний перегляд та удос-ня ОП на основі взаємодії із стейкхолдерами (роботодавці, здобувачі, випускники, органи влади, акад. спільнота, міжнар. заклади освіти, фахівці-практики та експерти; - забез-ня індив. навчал. траєкторій здобувачів, шляхом вибору ОК, тем кваліф. робіт, баз практик, напрямків неформал. освіти, тематики власних наук. досліджень тощо; - визнання результатів неформал. освіти; - моніторинг забез-ня якості освіт. діяль-ті та якості освіти на загальноуніверситет. та кафедр. рівнях (опитування роботодавців, здобувачів, випускників, академ.спільноти); - механізми забез-ня академ. доброчесності (АД) через забез-ня перевірки академ. та наук. текстів на плагіат; підвищення кваліфікації НПП з питань АД, проведення заходів на тему протидії корупції в ун-тах, розвитку особистісної моралі та проф. цінностей в умовах академ. діяльності (<http://surl.li/lyrih>, <http://surl.li/lyfju>), обговорення принципів АД та обов'язковості їх дотримання на засіданнях кафедри (<http://surl.li/lyrkj>); - поєднання освіти, науки та інновацій в освіт. процесі через впровадження результатів наук. розробок в навч. процес, створення наукової школи, організацію наук.конкурсів, участі в конкурсах наук. проектів тощо. СЗЯОД в КрНУ має п'ятирівневу структуру (Зустріч з гарантом, Зустріч 1, 8). До процесів СЗЯОД залучені керівництво КрНУ, кафедри, фак.-ти, навчальний, навч.-метод. відділи; центр монітор. якості освіти та академ. чесності, центр міжнар. діяльності, центр підвищення кваліфікації та проф. адаптації. Здобувачі, роботодавці і випускники - повноцінні учасники СЗЯОД. Під час фокус-груп було виявлено, що всі учасники ознайомлені з основними процедурами забезпечення якості освіти та освіт. процесу та беруть активну участь в їх реалізації. Здобувачі освіти підтвердили, що можуть вносити пропозиції для удоскон. ОП. В ОП 2023 р. враховано пропозиції здобувачів - Чеколя К. (викладання дисц. англ.мовою; включення до НП вибір. ОК «Фінанс. менеджмент»), Марченко Є.Г. (доповнення критеріїв оцінювання). В опитуванні за II сем. 2022/2023 нр. здобувачі вказали на розширення мовних компетентностей. Враховано при викладанні ООК-10 та ООК-3 (зазначено здобувачами на зустрічі 3). Також запропоновано продовжувати роботу над активним залученням до освіт. процесу міжнар. і вітчизняних фахівців-практиків. Керівництво ОП зреагувало шляхом включення до складу кафедри на умовах зовніш. сумісництва практиків, які викладають обов'язкові ОК (Таловер В. - ООК-2, Максимова В. -ООК-7). Свою участь у аудит.заняттях в II сем. 2023/2024 нр. підтвердив Попов М.О. (ТОВ «Астарта Агро Протеїн»). Швидке реагування на можливі зауваження та недоліки під час реалізації ОП забезпечує «Вікно для звернень» на головній сторінці кафедри (<http://surl.li/lfyux>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередня акредитація ОП Економіка проходила в грудні 2018 року (<http://surl.li/lytnu>). Зроблено рекомендації щодо підвищення рівня профорієнтаційної роботи, продовження роботи з впровадження в освітню діяльність системи онлайн навчання та тестування, підвищення публікаційної активності викладачів кафедри у міжнародних науково метричних базах даних. Розроблено план заходів по удосконаленню ОП (<http://surl.li/lytqq>) та зроблено конкретні кроки щодо усунення недоліків та реалізації рекомендацій: - організовано профорієнтаційну роботу, у т.ч. серед працівників підприємств регіону (про що зазначено гарантом ОП та секретарем приймальної комісії), що дозволило збільшити контингент здобувачів ОП (2022/2023 нр – 20 осіб, 2023/2024 нр. -28 осіб); - підвищено компетентності науково-педагогічних працівників кафедри щодо використання системи онлайн навчання та тестування шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації (<http://surl.li/ldofx>); - збільшено кількість наукових публікацій в базах Scopus та WS (<http://surl.li/lfsri>), що дозволило підвищити індекс Scopus (Маслак О.І. – 9, Глушко Н.С. – 7, Глазунова О.О. – 5, Почтовюк А.Б. – 7, Яковенко Я.Ю. – 5). Керівництво КрНУ та ОП зазначало, що аналізуються результати та рекомендації, які отримані за акредитаціями інших ОП Університету. На рівні Університету на постійній основі проводиться робота з узагальнення зауважень за підсумками акредитацій освітніх програм <http://surl.li/jjruy> .

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В КрНУ сформована культура якості, яка трансформується та розвивається. Сформовано нормат.-прав. забезпечення, яке регулює процеси забезп. якості освіти та освіт.процесу : Положенням про організацію освіт. процесу (<http://surl.li/ecfyu>), Положенням про порядок розроб., затвердження, моніторинг і перегляд ОП (<http://surl.li/fhtor>), Положенням про гаранта ОП (<http://surl.li/mydq>), Положенням про проектну, робочу групи та групу забезпеч. спеціальності (<http://surl.li/jgmja>), Кодекс якості (<http://surl.li/jtzy>), Кодекс академ. етики (<http://surl.li/ecnjc>), Положення про формування та процедуру вибору навчал. дисциплін (<http://surl.li/elsdu>) та інші (<http://surl.li/lyvil>). В КрНУ та на ОП популяризуються принципи академ. доброчесн. (АД) (<http://surl.li/lyvvg>), діють механізми забезпечення АД через перевірку академ. та наук. текстів на плагіат; підвищення кваліфікації НПП з питань АД, проведення заходів на тему протидії корупції в університетах, розвитку особистісної моралі та професійних цінностей в умовах академ. діяльності (<http://surl.li/lyrih>, <http://surl.li/lyfju>), обговорення принципів АД та обов'язковості їх дотримання на засід. кафедри (<http://surl.li/lyrkj>). В КрНУ введено посаду «уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції». Системність моніторингу забезпечення якості освіт. діяльності та якості вищої освіти в КрНУ та на ОП, результати якого застосовуються для удосконалення ОП (<http://surl.li/lyrua>, <http://surl.li/lypzl>). Система забезпечення якості освіт.ї діяльності та якості вищої освіти КрНУ має чіткий розподіл відповідальності між структур. підрозділами: проректори, вчені ради факультетів - контроль функціонування системи СЗЯОД; центр монітор. якості освіти та академ.чесності – створення інструментів управління якістю освіти, забезпечення здійснення монітор.та період. перегляду ОП; навч.-метод. відділ – організаційний супровід вивчення дисциплін вільного вибору студентів; організ.-метод. підтримка освіт. процесу; відділ кадрів - моніторинг

відповідності кадр. забезпечення профілю ОП, запровадження актуальних освітніх технологій для удосконалення освіт. процесу; студент. рада- участь в обговоренні та затвердженні ОП; деканат екон.фак-ту - координація та контроль реалізації кафедрями системи забезп. якості освіти, сприяння організації рейтинг. оцінки роботи НПП фак-ту; кафедра - удоск.ОП спільно з стейкхолдерами, популяризація принципів АД; гарант ОП - керівництво розробкою й організ.-методич. супровід ОП. Забезпечення внутр. системи якості освіти ґрунтується на належній мат.-техніч. базі, діючій дистанц. системі навчання, вільному та безоплат. доступі до інфр.-ри та інформ.ресурсів. Забезпечуються необхідні умови для формування та реалізації індивідуал. траєкторії навчання здобувачів. Керівництво, адміністрація, гарант ОП, НПП, здобувачі розуміють необхідність подальшого покращення якості освіти, у т.ч. за рахунок розширення міжнар. співпраці в межах ОП, розвитку інформаційних компетенцій здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1.П'ятирівнева система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що забезпечує своєчасне виявлення і реагування на недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП. 2. Перегляд ОП відбувається на основі щорічного моніторингу з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, потреб ринку праці. 3. Сформована культура якості сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Процедури забезпечення якості сприймаються як корисні та належні всіма членами академічної спільноти. 4. Роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП Економіка та інших процедур забезпечення її якості як партнери. 5. Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми з метою постійного удосконалення ОП. Позитивні практики: 1. Участь здобувачів О П робочій групі ОП, в засіданнях кафедри та науково-методичних семінарах, де обговорюються напрями удосконалень в реалізації освітнього процесу на ОП 2. Участь роботодавців, у т.ч. закордонних, у робочій групі ОП, засіданнях Ради роботодавців спеціальності "Економіка" щодо питань оновлення та модернізації ОП 3. Участь випускників у робочій групі ОП, викладанні обов'язкових ОК НП, проведенні позааудиторних заходів, організаційному комітеті науково-практичних конференцій та конкурсів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Анкетування, що ініціюється Центром моніторингу якості освіти та академічної чесності та проводиться на сайті КрНУ (<https://cutt.ly/wwnMNqat>) потребує введення паролю та звернення до гаранта ОП за додатковими роз'ясненнями. Рекомендовано Центру моніторингу якості освіти та академічної чесності КрНУ до кінця осіннього семестру 2023/2024 нр. зняти паролі з анкет та створити вільні можливості проходження опитувальників всіма бажаними стейкхолдерами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ході роботи з критерієм 8, ЕГ дійшла до висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1 - 8.7. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: створення п'ятирівневої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що забезпечує своєчасне виявлення і реагування на недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП; реалізація механізмів та застосування інструментів щорічного моніторингу ОП з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, потреб ринку праці з метою удосконалення ОП; формування культури якості, яка сприяє постійному розвитку ОП і освітньої діяльності, залученості всіх членів академічної спільноти до процедур забезпечення якості; залученість роботодавців та випускників ОП як безпосередньо, так і через Раду роботодавців, Спільку випускників спеціальності, до процесу періодичного перегляду ОП Економіка та інших процедур забезпечення її якості; системна робота із випускниками, що включає збирання, аналіз та врахування інформації щодо їх кар'єрного шляху з метою інтегрування до освітнього процесу на ОП в якості викладачів ОК, учасників робочої групи ОП, спікерів на позааудиторних заходах, членів організаційного комітету науково-практичної конференції та конкурсів. Виходячи з вищевикладеної інформації ЕГ дійшла висновку про значний рівень відповідності ОП Критерію 8. Рекомендації є досяжними.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, висвітлені на офіційному сайті ЗВО. Це Статут КрНУ (bit.ly/3F7W22a), Колективний договір на 2021-2026 р. (bit.ly/3FtDE4l), Положення про організацію освітнього процесу (bit.ly/46lBfo5), Правила внутріш. трудового порядку(bit.ly/48OVHNk), Антикорупційна програма(bit.ly/48MwXY), Кодекс академ.етики (bit.ly/3tpMdtZ). Крім того сайті КрНУ в розділі "Нормативне забезпечення освітнього процесу" розміщено додаткові документи, які регулюють права і обов'язки при: врегулюванні конфлікт.ситуацій (Порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (оскарження дій науково-педагогічних працівників, результатів контрольних заходів, інших видів конфлік.ситуацій bit.ly/48FsK8Z); отриманні академіч. відпустки (Академічна відпустка: порядок оформлення в КрНУ bit.ly/46GCw8L); визнання результатів навчання в формальній та/або неформал. освіті (Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформал.та/або інформал. освіти (bit.ly/3tn9GMl); переходу на інд графік навчання (Порядок організації навчання здобувачів вищої освіти за індивід.(bit.ly/45pCJMw)); щодо вибору навчал. дисциплін за вибором студента (Полож. про формування та процедуру вибору навчал. дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором студента» навчал.планів освітніх ступенів бакалавр, магістр, Полож. про затвердження освітньо-профес. програм, навчал. планів освітніх ступенів бакалавр, магістр №98-1 від 26.06.2022 р(bit.ly/46Eokdy); роботі екзаменаційної комісії (Полож.про порядок створення, організацію і роботу екзамен. (bit.ly/3FbIeU)). Крім того, на сторінці кафедри для здобувачів є всі посилення на внутрішні нормативні документи, серед яких: Алгоритм вибору дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором студента» навчальних планів, заповнення індивідуального навчального плану студента (bit.ly/3PREbVO); Вимоги щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності для осіб з особливими освітніми потребами (інклюзивна освіта) у КрНУ (bit.ly/3LVMNGh); Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно технічних засобів (bit.ly/3ZQsG1O) та багато інших, що регламентують права та обов'язки здобувачів. За результатами проведення зустрічі із здобувачами освіти, студентським активом, викладачами, роботодавцями, стейкхолдерами було встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до інформації та ознайомлені з документами, які регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а також дотримуються цих правил під час реалізації ОП. ЕГ відмічає функціонування інформативного сайту випускної кафедри економіки (<http://econ.kdu.edu.ua/index.html>), інформація на якому систематизована та чітко розкриває основні принципи системи якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, дає посилення на правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна комісія встановила, що проекти ОП на 2023-2024 р. розміщено для громадського обговорення на сайті кафедри в розділі "Важливі новини" (<http://econ.kdu.edu.ua/important.html>). Проте у відкритому доступі на сайті кафедри не розміщено Таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення Проекту ОП. Під час фокус-груп зазначалося, що проект ОП на 2024/2025 нр. було розроблено за вимогами нормативних документів навесні 2024 року, після чого для громадського обговорення розміщено на сайті КрНУ. Під час відеозустрічей експертна комісія з'ясувала, що пропозиції здобувачів до змісту ОП надавались під час спільних заходів, наприклад засідання кафедри (перелік протоколів засідань кафедри bit.ly/3Q8Jfmr). У 2021 році за пропозицією здобувачів було створено спеціалізовану навчальну аудиторію «Open Scientific Youth HUB» та дитячий куточок на кафедрі. За ОП Економіка стейкхолдери кафедри об'єднанні в Раду роботодавців. Пропозиції стейкхолдерів враховано в протоколах засідань Ради роботодавців. bit.ly/3RRP8Wn Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна комісія переконалася в тому, що ОП «Економіка», затверджена у 2023 р. (Вчена рада протокол №9 від 29.06.23 р., наказ ректора №165-1від 29.06.23 р.) розміщена у вільному доступі bit.ly/46Ig7YN; затверджена у 2022 р. (Вчена рада протокол №8 від 26.05.25 р., наказ ректора №76-1 від 26.05.25 р.) розміщена у вільному доступі bit.ly/3ZPKR7P У документі надано повний опис ОП, відображено загальну інформацію щодо ОП, програмні компетентності та результати навчання, перелік освітніх компонент, форми підсумкового контролю за освітніми компонентами, структурно-логічну схему тощо. На сайті кафедри економіки в розділі Методичне забезпечення розміщено посилення на перегляд силабусів навчальних дисциплін (у вигляді презентацій та анотацій), що читаються кафедрою: <http://econ.kdu.edu.ua/metodychne-zabezpechennya.html>. Існує окрема сторінка ОП bit.ly/45p9omQ та http://www.kdu.edu.ua/Documents/dodatok3_2023.pdf на сайті університету в розділі приймальної комісії, де міститься інформація щодо структури та змісту ОП, причини вивчати економіку в КрНУ, процедури вступу, викладачів, кар'єрних перспектив та відгуків випускників. Результати опитування магістрів ОП щодо якості

та вчасності інформування про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання наведені на сторінці КрНУ за посиланням за 1 семестр 2022-2023 р. bit.ly/3ZLdbZb; за 2 семестр 2022-2023 р. bit.ly/46pKIKY Обсяг інформації з ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для інформування всіх здобувачів, стейкхолдерів, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, висвітлені на офіційному сайті КрНУ в повному обсязі. На сторінці кафедри для здобувачів є всі посилання на внутрішні нормативні документи щодо освітнього процесу, що підвищує рівень їх поінформованості про ОП, свої права та обов'язки. При затвердженні або перегляді/внесенні змін до освітньої програми на сайті оприлюднюється відповідний проект. Викладена інформація на сторінці закладу дозволяє поінформувати зацікавлених стейкхолдерів. У вільному доступі розміщена інформація стосовно умов вступу, відповідних консультацій, опис програми, її зміст, очікувані результати тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У відкритому доступі на сайті кафедри не розміщено узагальнюючу таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення Проекту ОП. Рекомендовано гаранту після закінчення процесу обговорення Проекту ОП на 2024/2025 нр. сформуванню таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення, та розмістити її на сайті кафедри

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом критерій 9 відповідає рівню В при наявності певних недоліків, що не є суттєвими. У закладі наявний високий загальний рівень та сталі практики щодо оприлюднення внутрішніх документів, методичного забезпечення, інформації для вступників, інформації, що стосується академічної доброчесності та системи забезпечення якості освітньої діяльності. Разом з тим, наявні певні слабкі сторони в частині відсутності на сайті кафедри узагальнюючої таблиці пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення Проекту ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Якименко-Терещенко Наталія Василівна

Члени експертної групи

Волянська-Савчук Леся Вікторівна

Шацька Мішель Сергіївна